

Cronica Timpului

Motto:
„Societatea e mișcare,
statul e stabilitate!”

Mihai Eminescu
1850-1889

Publicație de cultură, atitudine
și performanță

UNIUNEA ZIARIȘTILOR PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA

Director general DORU DINU GLĂVAN

Redactor-șef RODICA SUBȚIRELU

» pag.18

Un mare campion „vâslește” spre ceruri

RADU LEVÂRDĂ

» pag.2

**PUTNA
la aniversare**

ANDREI BREABĂN

» pag.5

**Petrolul și
România Mare**

DANIEL MARIUS MIHU

» pag.6

**40 de ani
de la primul
zbor în
cosmos al
unui român**

**DUMITRU
DORIN
PRUNARIU**

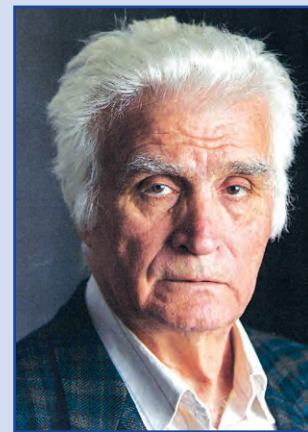
GABRIEL I. NĂSTASE

» pag.10,11,15,20

Prof. pictor
**Cojocaru
Vergil-COVER**,
membru
al Uniunii
Artiștilor
Plastici din
România,
secția pictură,
prezintă
artiști plastici:

- Doru Cristian Deliu
- Laura Cornea
- Elian Băcilă

ANDREI BREABĂN

Prăznuirea Adormirii Maicii Domnului adună în fiecare an la Putna mulțime de lume venită din toate colțurile țării, ba chiar și români plecați peste hotare, care își îndreaptă grăbiți pașii către Sfânta Mănăstire încă de la primele ore ale dimineții pentru a aduce omagiul lor din inimă celui care a păstrit Moldova vreme de aproape jumătate de veac, ale cărui oseminte se odihnesc și astăzi sub lespedea de marmură albă pe care arde neconștient o făclie, a cărei lumină strălucitoare urcă spre a se uni în veșnicie cu cea care se revarsă din Ceruri, venind din izvorul nescecat al dumnezeirii.

Ierusalim al neamului românesc, loc de pelerinaj al tuturor românilor indiferent în ce parte a lumii trăiesc, Putna a fost, este și va rămâne de-a pururi centrul spiritual al credinței noastre strămoșești, dar mai ales locul în care trăiește veșnic amintirea celui mai mare erou al tuturor românilor, Ștefan cel Mare și Sfânt al Moldovei.

Purtându-ne în tăcere pașii pe aleile de piatră din curtea mănăstirii nu poți să nu rămâi copleșit de liniștea misterioasă care te învăluie încă de la intrare, ca să-ți îndrume pașii spre mormântul sfânt al Voievodului, unde smeriți îți îndoi genunchii ca apoi să-ți lipești fruntea de lespedea rece care îl acoperă, a cărei atingere simți cum te furnică și străfulgerat de măreția sublimă a umbrei celui care se odihnește sub ea, te poartă cu gândurile în urmă cu 150 de ani, la marea serbare de la Putna din 15 august 1871 organizată de mari personalități ale culturii românești, între cei prezenți fiind Mihai Eminescu, Ioan Slavici, Vasile Alecsandri, A.D. Xenopol, Mihail Kogălniceanu, Gh. Dem Teodorescu, C. Istrati și alții.

Era un moment de definire a identității noastre naționale în context european, în condițiile în care Moldova lui Ștefan cel Mare era trunchiată în urmă răpirilor samavolnice făcute de Imperiile Țarist și Austriac, însăși pământul sfânt al Putnei unde se odihnește Voievodul aflându-se atunci sub ocupație străină. Era un sublim moment de aducere aminte, nu numai a faptelor acestui mare erou al creștinătății care au impresionat toată Europa, ci și unul de a ne apleca capetele cu evlavie asupra hotărârii sale înțelepte de a zidi sfânta mănăstire care își va lega numele pentru vecie de cel al lui Ștefan cel Mare și Sfânt.

Se împlinesc nouă ani de când feciorul lui Bogdan al II-lea s-a întors pe scaunul tatălui său ucis mișelește în toila nopții de 15/16 octombrie 1451 la nunta ce a avut loc la conacul spătarului Sima din Reusenii. Au fost ani grei și încărecați de trudă, în care numai mintea strălucită și o mână de gospodar destoinic l-au scos din impas pe tânărul Voievod care a moștenit o țară răvășită de nenunmăratele lupte fratricide pentru tron care au avut loc între urmașii lui Alexandru cel Bun. Moldova încă nu își revenise după jafurile oștilor craiești care i-au călcat hotarele în anul 1450 jefuind și pustiind totul în cale, chiar dacă în cele din urmă au fost învinse de Bogdan al II-lea în cunoscuta Bătălie de la Crasna. Bieții țărani nu mai știau cui trebuiau să plătească impozătoarele *dăjdi* datorate domniei, acestea fiindu-le cerute pe rând fie de slujbașii lui Pe-

PUTNA la aniversare

tru Aron, fie de cei ai lui Alexandrel Vodă, iar, cum tot nu le era de ajuns, în 1455 Petru Aron a acceptat cererea amenințătoare a sultanului Mahomed al II-lea de a plăti haraci otomanilor, adăugându-se astfel o nouă taxă celor pe care le plăteau până atunci.

Cu multă sânguință și înțelepciune Ștefan a adus ordine în țară și a înviat bunul mers al acesteia. Ca să încurajeze negocul, el a revenit la privilegiile acordate de bunicul său Alexandru cel Bun negustorilor brașoveni și lipoveni, iar pentru a le face sigură călătoria pe drumul moldovenesc care lega, prin Chilia și Cetatea Albă, țările din centrul și nordul Europei cu centrele de comerț din părțile orientale, Turcia, Persia și chiar îndepărtata Indie și Țara a Kitailor, cum i se spunea pe atunci Chinei, a luat măsuri drastice împotriva tâlharilor întârind paza convoaielor negustorești și mai ales a locurilor cu risc mai ridicat. Aceste măsuri au contribuit la înflorirea tranzitului mărfurilor negustorești prin Moldova, vămile aducând Voievodului sume mari de bani, cu care și-a întărit oastea și a refăcut țara, așa cum era pe vremea marilor Mușatini care au domnit înaintea lui.

Acum, că lucrurile erau puse la punct, Ștefan se putea gândi și la grijile sale. Tot după exemplul bunicului său și-a propus să zidească o mănăstire care să-i adăpostască rămășițele pământești atunci când va trebui să plece din această lume, sufletul urmând să-i dea socoteală lui Dumnezeu pentru faptele pe care le-a lăsat în urmă. Însoțit de Mitropolitul Moldovei, Teoctist, de înalți ierarhi și boieri din Sfatul Țării, Voievodul își îndreaptă pașii spre Putna, unde îi cere sfat pustnicului Daniil, duhovnicul său apropiat, cu ale cărui povești înțelepte a trecut prin multe încercări în viață. Acesta îi indică un loc frumos chiar în apropierea chiliei săpătată în piatră, unde se nevoia de mulți ani, loc care lui Ștefan i-a plăcut, hotărând ca acolo să zidească mănăstirea. Potrivit datinilor din acea vreme, Voievodul a urcat mai întâi cu cei care îl însoțeau pe vârful unui munte cu culmea domoală, unde azi se află o cruce imensă care luminează pe timp de noapte. După ce a fost binecuvântat de mitropolit a încordat arcul și a dat drumul săgeții care a pornit în zbor spre vale oprindu-se într-un frasin bătrân. Pe locul unde a căzut săgeata a fost făcut proscomidiarul, iar zidurile mănăstirii au fost ridicate pe locul unde s-a înfipt o altă săgeată care a fost trasă de un copil de casă pe care Ștefan l-a luat cu el.

După împlinirea ritualului strămoșesc, la 10 iulie 1466 au demarat lucrările de construire a mănăstirii, care s-au terminat în vara anului 1469, fiind stabilită ca zi de hram Adormirea Maicii Domnului, una din sărbătorile cele mai respectate de creștini. Este motivul pentru care ziua pentru sfințirea bisericii a fost fixată pentru 15 august 1469, care însă nu a putut să fie respectată deoarece tocmai atunci Voievodul a primit de veste că mulțime de tătari din Hoarda de Aur de pe Volga au ajuns din nou la hotarele Moldovei cu gând s-o jefuiască, cum făceau de obicei. Oastea tătarască era condusă chiar de fiul lui Mamac Han, tocmai acela care în copilăria lui Ștefan i-a luat fără milă viața lui Gheorghiță sau Mitruț, după cum spune legenda, prietenul său de joacă din Borzești. Aflând de năvălirea tătarilor Voievodul a lăsat toate la o parte și a ieșit înaintea lor. Le-a luat urma înainte de a trece Nistrul, ținându-i sub observație până au ajuns într-un loc strâmt în apropierea râului, în vecinătatea localității Lipnic. Fulgerătoare a fost lovitura dată de vitejii lui Ștefan tătarilor, mulțimea acestora a căzut secerată sub săgețile și săbiile ascuțite ale celor care își apărau țara și credința, familiile, avutul și pământul strămoșesc. Fugarii încearcă să scape și să treacă apa prin vad, fiind ajunși din urmă și luați prinși. O nouă dămbăvă roșie intră în istorie în acea zi de neuitat de 20 august 1470, înroșită de sângele multimii hoardelor tătarăști care au fost măcelărite în acea bătălie. Potrivit cronicarului polonez Jan Dlugosz, contemporan cu Voievodul, după acea crâncenă bătălie Mamac Han a trimis după obiceiul lui o sută de soli la Cetatea de Scaun, care au cerut cu ton amenințător ca prinși să fie puși în libertate. Răspunsul lui Ștefan a fost pe măsura faptelor săvârșite de tătari în țara lui iubită. Nu numai că nu îi pune în libertate pe prinși, dar dă poruncă aspră ca fiul hanului să fie tăiat în patru în fața solilor. După asta aceștia au fost trași în țeapă, doar unul dintre ei fiind lăsat în viață pentru a duce vestea hanului Mamac, dar nu înainte de a se tăia nasul ca să nu mai aibă cu ce mirosi după catrințe de moldovence, după cum obișnuiau. Și așa Gheorghiță a fost răzbunat!

După ce a rezolvat treaba cu tătarii Ștefan și-a adus aminte de sfințirea Mănăstirii Putna, care se va face la 3 septembrie 1469. Pentru Voievod era o dublă sărbătoare și mai ales un bun prilej de a-i mulțumi lui Dumnezeu pentru acea mare victorie împotriva păgânilor, La slujba de sfințire oficiată de Mitropolitul

Teoctist al Moldovei au luat parte Voievodul și familia sa, arhieri, boieri și popor din Moldova, cât și nenumărați invitați din țările creștine, între cei prezenți fiind mitropolitul Kievului, trimiși de la Patriarhia din Constantinopol, de la cea de la Ohrida (Serbia) și alte înalte fețe arhieresti și boieresti. Curtea Mănăstirii era neîncăpătoare pentru mulțimea adunată să ia parte la acea grandioasă ceremonie, la fel cum s-a întâmplat să fie și în acest an când întreaga țară era parcă adunată la Putna pentru a-i aduce un omagiu de suflet marelui erou național și, totodată, celor care în urmă cu 150 ani au organizat prima mare sărbătoare când s-au comemorat 400 de ani de la sfințirea Mănăstirii. Un alt moment cu adevărat sublim care a intrat în eternitate, fiind legat de numele Marelui Voievod dar și de acela al identității noastre naționale.

Ce să fi determinat această trezie a conștiinței românești în această zi cu adevărat simbolică pentru toți românii de pretutindeni, indiferent unde ar trăi și de cine ar fi stăpâniți? Răspunsul îl găsim în acea urmă de argint depusă pe mormântul sfânt al Voievodului umplută cu pământ adus din toate provinciile românești, Moldova, Țara Românească, Oltenia, Banat, Transilvania, Basarabia și Bucovina, simbol al unității naționale românești, vatră a strămoșilor noștri daci.

Plănuind marea serbare populară pentru ziua de prăznuire a Mănăstirii Putna studenții români adunați la Putna au vrut să ia drept chează pe marele erou național al tuturor românilor, cel care și-a dăruit viața pentru apărarea țării și a creștinătății, cel căruia îi datorăm astăzi că încă mai vorbim românește. Acestea au fost și principalele idealuri ale primului Congres al Studenților Români de Pretutindeni, adunați în număr impresionant la Putna la 15 august 1871, moment care avea să reaprindă scânteia mișcării pașoptiste și să pregătească generația de sacrificiu care va arăta lumii întregi dorința de unitate și de libertate a românilor, ideal care s-a împlinit prin jertfele aduse de tinerii noștri în Războiul de Independență și ceva mai târziu în primul război mondial.

Greu de descris în cuvinte impactul acelei impresionante solemnități care a început încă din seara premergătoare hramului, manifestările continuând pe toată ziua de 15 august 1871. Salve de tun viauau neconștient de pe vârfurile semețe ale munților care țin mănăstirea în brațele lor puternice precum pruncul este

ținut în brațele mamei sale. În ritmurile lor sacadate, peste 3.000 de români au prins a pași cu evlavie pe sub arcul de triumf ridicat dinainte de organizatori, cei mai mulți dintre ei fiind îmbrăcați în straie naționale. După ce ajungeau în curtea largă a mănăstirii intrau pe rând în biserică, unde se închinau la icoane și apoi sărutau mormântul sfânt al Marelui Erou, chiar dacă atunci acesta încă nu a fost canonizat de biserică. La auzul numelui Voievodului, clopotele mari ale mănăstirii au prins să vuiască și să ducă spre munți sunetele lor puternice ca niște tunete cu care își cheamau Stăpânul, mulțimea adunată în curtea mănăstirii rugându-l să iasă din mormânt și să-i conducă în bătălie cu noii dușmani care i-au sfărțecat Moldova lui iubită. Între timp s-a oficiat liturghia de un sobor impresionant de preoți, ea fiind încheiată prin cuvântul starețului Arcadie Ciupercovici, viitor mitropolit al Bucovinei. La fel de impresionant a fost cuvântul viitorului mare istoric român A.D. Xenopol, pe atunci student, ca și momentul de neuitat când tânărul Ciprian Porumbescu, care avea doar 17 ani, a luat vioara din mână lui Badea Grigore și a cântat la ea o Doină românească, iar când a terminat de cântat i-a spus emoționat tatălui său, având ochii plini de lacrimi: - Tată, am cântat Daciei întregi!

E greu de descris în amănunt cum a decurs acea manifestare care i-a copleșit pe toți cei care au luat parte la ea, care aveau s-o păstreze în suflet toată viața și s-o povestească copiilor și nepoților lor.

Cu toată împotrivirea autorităților vremii, după terminarea manifestărilor consacrate Voievodului și idealurilor naționale pentru care s-au adunat la Putna, tinerii prezenți la manifestare aveau să țină primul Congres care a reunit studenți români din toate provinciile românești, indiferent sub ce ocupație se aflau. În programul propus și dezbătut cu această ocazie figurau idealuri îndrăznețe privitoare la identitatea națională și modul cum tânăra generație ar putea să-și aducă contribuția la dezvoltarea culturii și unității naționale, deziderate care se vor împlini pe 1 Decembrie 1918. Lucrările Congresului studentesc s-au întins până la orele 2 din noapte, ele fiind reluate și a doua zi. Au fost făcute propuneri constructive privind organizarea unei societăți studențești, înființarea unui organ de presă și alte asemenea măsuri menite să ducă la impulsinarea culturii române și împlinirea idealurilor tinerii generații.

Răspunsul decisiv a fost dat de Mihai Eminescu care spre sfârșitul discuțiilor i-a spus lui Ion Slavici: - Acela care vrea să facă ceva nu discută, ci lucrează!

Fapte și nu vorbe voia marele nostru poet național, iar acestea se vor concretiza în marile bătălii de la Mărăști, Mărășești și Oituz, în entuziasmul cu care s-au organizat adunările populare din provinciile românești Bucovina, Basarabia și Transilvania, când s-a hotărât Unirea cu Țara.

Idealurile studenților adunați la Putna în 15 august 1871 aveau să adune mulțime de lume și la împlinirea a 150 de ani de la acea impresionantă manifestare, când s-a dat din nou glas propunerilor făcute la acea manifestare deosebită. La fel ca și atunci, participanții de azi la această mare sărbătoare s-au pus în genunchi la mormântul Marelui Voievod și i-au adresat rugă împletite cu lacrimi izvorâte din inimă pentru a-l lua ca mijlocitor între Dumnezeu și poporul său, care și azi trăiește vremuri grele, fiindu-i amintite cu și mai multă înversunare identitatea națională, limba, credința și tradițiile moștenite de la străbuni, idealuri pentru care au luptat și studenții români adunați atunci la Putna. O zi cu profunde reverberații naționale, cum rar s-a mai văzut în ultima vreme, o zi a libertății poporului român, însemnată nu numai de lumina strălucitoare care se revărsa năvalnic dinspre cer, ci mai ales de aceea adusă asupra miilor de oameni adunați la Putna de cel care a fost, este și de-a pururi va fi Soarele nației noastre sacre, Ștefan cel Mare și Sfânt al Moldovei.

Iar clopotele Putnei au prins să bată și bat și azi în sufilele noastre, ale românilor de pretutindeni, care pentru o zi au lăsat toate la o parte și s-au grăbit să ia parte la această mare sărbătoare. Sunetele lor diavoase își cheamă neconștient Stăpânul, purtând pe undele lor suave rugile întregului neam românesc. Ele se vor face auzite și mâine și poimaine și în vecii vecilor, atâta vreme cât pe aceste meleaguri se va mai găsi chiar și un singur om care să știe a vorbi românește și care să-și poate pașii la Putna unde să-și îndoia cu evlavie genunchii în fața mormântului Sfântului Națiunii Romane. Să dea bunul Dumnezeu ca o asemenea zi să nu existe, ca Putna să rămână în veci Ierusalim al neamului românesc, loc sacru de pelerinaj al românilor de pretutindeni, unde să se adune an de an mii și mii de oameni la această mare sărbătoare cu profunde semnificații și reverberații naționale.

TIMPUL BISERICII – „distanța dintre chemarea lui Dumnezeu și răspunsul tău”

✎ Prof. Pr. IOAN STANCU

Citind Sfânta Scriptură remarcăm faptul că ea începe cu o noțiune temporală: *La început, Dumnezeu a creat cerul și pământul* (Fac 1, 1) și se încheie tot cu o noțiune temporală: *Da, vin curând* (Apoc 22, 20). De aceea, Dumnezeu nu este simțit în mod abstract, ci în intervențiile Sale pe pământ, care fac din istoria lumii o istorie sfântă. Părintele Dumitru Stăniloae definea timpul ca fiind distanța dintre chemarea lui Dumnezeu și răspunsul tău. Odată ce a răspuns acestei chemări, omul nu mai trăiește în timp, ci trăiește veșnicia. Cu venirea lui Iisus, evenimentul decisiv al timpului a avut loc. Dar timpurile de pe urmă sunt doar inaugurate. În parabole, Iisus a lăsat să se întrevadă drumul spre Împărăție, spre deplinătatea viitoare. După Înviere, misiunea dată de El Apostolilor presupunea aceeași prelungire a eshatologiei. La întrebarea: *Doamne, oare în acest timp vei așeza Tu la loc, Împărăția lui Israel*, Iisus răspunde: *Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânire. Sa. Ci veți lua putere venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginile pământului* (Fapte 1, 6-8). Scena Înălțării lui Iisus îl prezintă așezat de-a dreapta lui Dumnezeu, a Tatălui Său la Care a revenit în slavă pentru a desăvârși realizarea făgăduințelor profetice (Fapte 1, 11).

Între „timpul necunoașterii” în care trăiau păgânii sau timpul pedagogiei în care a trăit poporul lui Israel și timpurile de pe urmă inaugurate de venirea lui Iisus se află un timp intermediar și anume timpul Bisericii.

În Biserică, există un cult al lui Dumnezeu, o slujbă, dar cultul acesta dacă nu dă putere iubirii de oameni și slujirii închinată oamenilor, dovedește că nu-și atinge scopul lui principal, care este acela de transformare a omului în sensul cel bun, după voia lui Dumnezeu, în sensul învățături Sale. În partea lui esențială, cultul este preamărirea lui Dumnezeu; dar preamărirea aceasta a lui Dumnezeu se prelungește în faptele bune ale credincioșilor, căci ele îi îndeamnă pe cei în favoarea cărora se săvârșesc la preamărirea lui Dumnezeu (Mt 5, 16; 1 P 2, 1).

Liturghia reprezintă, prin rituri simbolice, întreaga viață și activitate istorică a lui Iisus, pentru ca în cele din urmă să actualizeze momentul suprem: Jерfa de pe Golgota și celelalte episoade până la Înălțarea Sa la cer. Dar, datorită ciclului de sărbători din cursul anului bisericesc, Liturghia reproduce mistic, în fiecare an, fazele vieții lui Iisus, ca și cum ar fi fost concepută ca o continuare a catehezei și rugăciunii Sale. Liturghia cuprinde, de asemenea, fragmente din scrierile Vechiului și Noului Testament, ale profeților și Sfinților Apostoli care au prevestit sau au înfățișat pe Mântuitorul. În felul acesta, Liturghia este învățătoare de doctrină, având scopul de a susține și răspândi doctrina și viața creștină ortodoxă, precum și de a-i instrui pe credincioși, conducându-i pe calea străbătută de Insuși Iisus Hristos. Și astfel Liturghia este mediul de inspirație a virtuților pentru participanții la slujbă, plini de credință, de iubire și de dorința de a pătrunde în profunzimea tainelor.

În optica Vechiului Testament, sfârșitul era privit în mod global: planul lui Dumnezeu va ajunge la sfârșitul său înstituit pe pământ judecata și mântuirea. În Noul Testament sfârșitul acesta este mai complex. Prin Întruparea lui Iisus, evenimentul decisiv al timpului s-a produs, dar, nu toate roadele au fost aduse. Timpurile de pe urmă sunt abia inaugurate; dar, de la Înviere, acestea se dilată într-un mod pe care profeții și apocalipsele nu le-au prevăzut. Iisus, în parabole, ne-a făcut să întrevedem calea ce duce la Împărăție, înspre o deplinătate viitoare, ceea ce presupunea o bucată de timp (Mc4, 26-29). După Înviere, misiunea pe care a încredințat-o Apostolilor presupunea aceeași prelungire a eshatologiei (Fapte 1, 6). În cele din urmă, scena de la Înălțare îl prezintă pe Iisus în momentul când se așează de-a dreapta lui Dumnezeu, în slavă, căci împlinise făgăduințele profetice

(Fapte 1, 11). Între acestea două evenimente se situează un timp intermediar, diferit din punct de vedere calitativ fie de *veacurile neștiinței* (Fapte 17, 30) în care trăiseră păgânii, fie de vremea pedagogiei în care trăia până atunci poporul lui Israel (Gal 3, 23-25). Acesta este timpul Bisericii.

Anul bisericesc nu este identic cu anul liturgic. Anul liturgic începe în ziua Sfințelor Paști, în vreme ce anul bisericesc pe data de 1 septembrie. Anul liturgic se împarte în trei mari perioade: perioada Triodului (perioada prepascală); perioada Penticostarului (perioada pascală) și perioada Octoiului (perioada postpaschală). Fiecare din aceste perioade cuprinde un anumit număr de săptămâni.

Proclamarea misterului central al credinței creștine: moartea și învierea lui Iisus Hristos, triumful luminii asupra întinericului, al vieții asupra morții, acestea sunt temele centrale ale Triodului.Dumnezeiasca sărbătoare își răspândește lumina peste pământ și niciun nor nu poate umbri bucuria aceluia care sărbătorește Învierea Domnului.

În tradiția ortodoxă liturgică, există această caracteristică pentru fiecare eveniment liturgic major – Crăciun, Paște, Postul Mare : este anunțat și pregătit cu mult înainte. Cu alte cuvinte, Biserica ne atrage atenția asupra importanței evenimentului pe se apropie. Pregătirea Postului Mare cuprinde patru dumineci consecutive: a Vameșului și Pariseului, a Fiului Risipitor, a Judecății din urmă, a izgonirii lui Adam din Rai.

„Hristos S-a sculat din morți !” Prin analogie cu Paștile iudaice sau sărbătoarea azimilor, care amintea de trecerea și eliberarea iudeilor din robia egipteană, Paștile creștin înseamnă trecerea de la moarte la viață și eliberarea din robia păcatului și a morții adusă de Iisus Hristos prin Învierea Sa din morți.

Prima reglementare oficială a datei sărbătorii Paștelui a fost formulată la Sinodul I ecumenic de la Niceea, în anul 325, hotărâre rămasă în vigoare până în zilele noastre. Se spunea în hotărârea acestui Sinod: a. Paștele se va serba întotdeauna numai în zi de Duminică; b. Această Duminică trebuie să fie cea care urmează imediat după luna plină de după echinocliul de primăvară; c. Dacă Paștile creștin coincide cu data Paștelui iudaic, se va amâna cu o săptămână, serbându-se în duminica următoare. „ Paștele ortodox se serbează mereu după cel catolic, diferența mergând uneori până la o lună. Coincidențele între Paștele catolic și cel ortodox sunt rare și întâmplătoare; uniformitatea datei Paștelui nu ar putea-o asigura decât folosirea aceluiași calendar în toată creștinătatea”.

Sărbătoarea Paștelui este cea mai mare bucurie a creștinătății: când se văd, oamenii se salută cu „Hristos a Înviat!” – Adevărat a Înviat!”, chiar dacă nu se cunoasc. Este o mărturisire de credință făcută în mod public.

Fiul lui Dumnezeu, așa cum anunțaseră profeții Vechiului Testament, a Înviat, după trei zile. Și, așa cum iertase când era pe Cruce răstignit, așa a iertat și după Înviere. Și asta numai din iubire. **Sărbătoarea Învierii Domnului** este, înainte de toate bucuria Iubirii! Iubirea tatălui care îl așteaptă pe fiul risipitor, întoarcerea căruia este pentru inima lui o înviere. Fiul a înțeles că a greșit și a promis îndreptarea. Toți trebuie să ne îndreptăm și cum să o facem ne învăță slujbele Triodului. Timpul Bisericii este prin el însuși sfânt, aparținând „lumii ce va să vină”. Dar pentru a fi efectivă, sfințirea timpului de către oameni se face cunoscută prin semne văzute: timpurile sfinte și sărbătorile religioase, care revin anual în ritmul timpului cosmic. Odată cu venirea lui Iisus acestea nu mai au valoare de semne, pentru că evenimentul mântuirii s-a inclus în timpul istoric. Acest eveniment unic este actualizat de Biserică în ciclurile calendarului său liturgic, cu scopul de a sfinți timpul omului.

DE CE O NOUĂ EVALUARE A LITERATURII ROMÂNE CONTEMPORANE? (I)

Reacție la apariția Volumului I al Enciclopediei Scriitorilor din GENERAȚIA 2000

Enciclopedia SCRITORII din GENERAȚIA 2000, volumul I, Editura UZP, București, 2020, coordonator Nicolae Vasile, este – fără niciun dubiu – o lucrare merituosă, necesară, în această viitură intempestivă a supraproduției literare actuale. Opusul, care va fi urmat de un al doilea volum, își propune să „cuprindă” producția literară pe douăzeci de ani, adică cea detașată cu zece ani de perioada totalitară, ca indice de relativă detașare de o lume a cărei epocă ar fi trebuit să se încheie, dar nu se întâmplă tocmai așa, pentru că CV-urile autorilor nu pot fi înghesuite într-un pat al lui Procust. Insuși coordonatorul lucrării remarcă o interferență a vârstelor autorilor care resping criteriul absolut al perioadelor, cronologizărilor, încât lucrarea, *volens-nolens*, acordă generos spațiu, deopotrivă generațiilor mai vechi cât și celor tinere, în baza unui *continuu*, acel proces firesc, normal al creației literare.

Coordonatorul, Nicolae Vasile, prozator, un narator cu o voce unică, poet al trăirilor sufletești marcate de o filozofie specială a iubirii, un eseist de factură științifică, toate aceste calități structurate pe o natură lirică profundă, este semnatul a douăzeci și patru de articole ale acestei antologii-dicționar, din cele nouăzeci, reprezentând aproape o treime din sumarul ce cuprinde șase grupări literare din România, inserate alfabetic, fapt care exclude din start un criteriu al stricte ierarhizării, situând lucrarea în auspicile unei atitudini corecte, obiective a percepției literare. Din acest punct de vedere, antologia-dicționar este, totuși, un exercițiu al bunului simț, într-o lume dispusă să nege tot.

Nicolae Vasile se dovedește, dintr-un început, a fi capabil de o înaltă exigență și, totodată, de înțelegere superioară a fenomenului cultural unde sindromul veleitarismului, grafomaniei întuneacă mințile multora. El își propune, prin colectivul de autori ai enciclopediei, unii dintre ei, parte a acestui dicționar, „să promoveze valoarea, oriunde aceasta poate fi identificată”. Cum a realizat acest deziderat este lesne de înțeles. Munca de echipă presupune un acut sentiment al probității moral-estetice; fiecare reprezentant al grupării, al ligii a operat o selecție a autorilor, în primul rând, aplicând cerința ca aceștia să reprezinte, de facto și de iure, esența literară, estetică, ideologică a grupului din care fac parte, integral sau parțial (unii dintre scriitorii, bunăoară – Gheorghe Duță-Micloșanu – fiind disputați între grupări, el fiind unul din reprezentanții de seamă ai Societății Scriitorilor Târgoviștești).

În spatele acestei activități anevoioase, este de presupus fenomenul antecedentului. Într-adevăr, enciclopedia de față vine, după un exercițiu similar, „*Dicționarul Ingineri Scriitori și Publiciști*”, Editura AGIR, București, 2017, autori Nicolae Vasile și Ioan Ganea-Christu, și însumează efortul conjugat al coautorilor.

Privită în cheia de criterii practicate de prefăcătorul Victor Atanasiu, enciclopedia de față nu este ce și ar fi dorit să fie: „*Dicționarul de față nu este un proiect literar, cum ne avertizează coordonatorul său Nicolae Vasile, personalitate plurivalentă, nici unul jurnalistic, însă, ci – în bună măsură – unul amical. (...) Alcătuitorii articolelor au grijă ca, în primul rând, să se pună în prim plan pe ei înșiși sau pe colaboratorii lor. Aceasta nu este rău în principiu. Selecția autorilor nu este totdeauna fericită, dar este bine că se fac prin aceasta câțiva pași pentru a se oferi o imagine exhaustivă asupra beletristicii naționale din ultima vreme.*” (p. 7)

Criticul Victor Atanasiu are perfectă dreptate numai că accentele puse în discursul critic pot denatura o percepție corectă. E bine, totuși, ca după „una caldă, una rece” el pune punctul pe „I”- acel efort lăudabil de a da enciclopediei statutul de lucrare care merită atenția cuvenită pentru oferirea imaginii exhaustive a beletristicii naționale din ultima vreme și, în acest fel, prin conflictualizarea opiniilor, contribuie, în planul expresiei critice, la armonizarea lor, depășind acel prag inhibant al înțelegerii literaturii, nu ca un proces al purei și stricte inventarii, obiect al ORDA (Oficiul Român pentru Drepturile de Autor). Aparent contradictoriu, Victor Atanasiu, fin exeget, consonează cu realitatea zilelor noastre. „*Maestrii criticii și*

istoriei din toate domeniile culturii, majoritatea veniți de dinainte de 1989, stau pe un soclu pe care reprezentanții creatorilor din „Generația 2000” nu prea îl recunosc și nu acceptă să interfere cu producția culturală actuală, folosind cea mai simplă, dar și cea mai nepotrivită metodă, negația. Aceștia nu se pot obișnui cu numărul mare de creatori din prezent, rămânând în mentalitatea anilor comunismului. (...) În acest context, sistemul este rupt, nu există o corectă scară a valorilor și primul pas spre comunicarea fenomenului cultural, emisia, se face pe date insuficient analizate, apreciate și structurate.”

Enciclopedia de față nu este o alcătuire de tip glosare, inventariere pe criterii de inseriere din tehnicile dicționarilor, deși nu este străină bunelor practici ale acestora în domeniul structurilor numerologice, alfabetic etc.

Nicolae Vasile, tipul pragmatic, inginer de profesie, este, înainte de toate, un filozof al culturii, el are sentimentul creatorului de geniu, (vezi Nichita Stănescu) de a fi altfel, „decât muritorii de rând”. Pentru el funcția cognitivă a operei de artă, ținta discursului prin comunicare, mesajul, ca suport tehnic, are trei componente: *emisia, transmisie și recepție*.

În „*Cuvânt înainte*”, coordonatorul își definește conceptul de cultură, iar proiectul finit „Enciclopedia SCRITORII din GENERAȚIA 2000”, ca pe un instrument de lucru util în mai multe direcții, „înainte de a fi un produs de raft de bibliotecă”. (p. 73)

Proiectul are, desigur, limitele sale, iar autorul nu pretinde a fi unul exhaustiv el, însă, funcționează perfect pe principiul deschiderii, cuprinderii unui număr cât mai mare de scriitori. Ușor intrigat, criticul Victor Atanasiu se situează oarecum în poziția contrară, cerându-i coordonatorului o anume direcție a deschiderii cu precădere spre critica literară, după opinia sa, acesta „nu acordă niciun articol vreunui critic, indiferent de generație”. Nicolae Vasile, pregătit să-și justifice opțiunile de antologare, conturează existența unui fenomen care își propune să suplinească absența criticii literare aplicate Generației 2000: „... la nivel național, lucrări ale istoricilor și criticilor de artă, pentru perioada 2000, sunt aproape inexistente, pe domenii, lăudabile fiind doar inițiativa unor grupări locale, județene etc. de a pune ordine în domeniul cultural zonal, pentru perioada menționată. Există abordări trunchiate, pe grupări culturale, constituite în jurul unor asociații, edituri, reviste, cenacuri etc., în cele mai multe cazuri, în poziții divergente față de noncooperare”. (p. 17)

Egal cu sine, Nicolae Vasile dă enciclopediei o bună măsură a lucrurilor și nu evaluează prin strictă nominalizare a

GEORGE TOMA VESELIU

unor grupări pe o poziție merituosă, Victor Atanasiu face, în schimb, o primă departajare a spiritului critic ca emanație a grupării „Literă” Târgoviște: „*Trebuie menționată ca absolut deosebită prezentarea făcută grupării Literă, semnată de Mihai Stan, scriitor de talent, excelent organizator. Remarcabile sunt paginile privind legătura dintre vechea și noua Școală de la Târgoviște*”. (p. 8)

Ceea ce este demn de remarcat în acest „dialog” cuprins în „Prefața” lui Victor Atanasiu și în introducerea „*Despre creație și creatori în epoca 2000*” a lui Nicolae Vasile este tocmai principiul etic al criticii împărțit de ambii: „*Cred, spune acesta în consonanță cu principiile asumate în critica literară de Victor Atanasiu, că trebuie să vină, cât de curând, momentul când criticii de artă să nu mai analizeze doar lucrările prietenilor și apropiaților, iar istoricii să se apropie de perioada actuală, oricât de atrăși ar fi de epoca medievală*.” (p. 17) Dar, ca în orice dialog conflictual, dată fiind natura diferită a opiniilor, putem observa înguste aprecieri încărcate de malicie, „critică”: cotarea unei afirmații fără a lua în seamă termenii construcției emiterii sensului realizat.

În orice grupare literară există acel aliaj al unor structuri compatibile de a fi unite într-un exercițiu al percepției și reprezentării imaginilor artistice, a atmosferei generate de empatii, dar și de contrariul acestora. Bunăoară, „*ideologia literară estetică*” a Școlii de la Târgoviște este produsul prieteniei (Mircea Horia Simionescu), al acelui spirit local (Mihai Cimpoi), precum și acel „spirit al timpului” (Zeitgeist-ul hegelian) (Mihai Stan).

În plus, legătura dintre generații, acel *continuu* (George Toma Veseliu-Continuatorii Școlii Literar-Artistice de la Târgoviște), este un proces în care cei vechi (de exemplu Mihai Stan și Mircea Horia Simionescu) se angajează în dialog propriu-zis cu noii târgovișteni demonstrând teza lui Albert Thibaudet „*Continuul și discontinuul nu se contrazic*” (vezi, Mihai Stan în „*Un argument. Logica dinamică a a continuității*”). (p.31)

Unde se situează proiectul lui Nicolae Vasile? Specialist în antreprenoriat cultural, omul de litere de talent are știința ingineriei aplicată în domenii atât de sensibile specifice culturii. Analizele sale culturale, artistice, politice, economice, pe fondul unei înalte percepții filozofice a realității se regăsesc implementate în principiile care stau la baza alcătuirii enciclopediei sale. El, spirit analitic-sistemic, reușește să se elibereze din capcanele unor lecturi fără un sistem, „*prizonierul unei devălmași a lecturilor parcurse și mistuite claie peste gramadă*” (Eugen Ionesco), să răzbătă fruntariile lumii ca Megatest (Radu Petrescu) punând astfel temelia unei percepții critice a epocii actuale. În acest sens, proiectul său se dovedește a fi unul deschis, care crește pe măsură ce cuprinde cât mai mulți scriitori din această generație. (p. 13). El explică, profesoral, în spiritul noii școli, unde digitalizarea este factorul dinamic de propagare (transmisie), prin următoarele demersuri: publicarea electronică a profililor de autor pe site-ul www.wordpress/revistedecultura.com, publicarea selectivă în diverse reviste, publicarea pe site-ul de mai sus a volumelor și, în final, tipărirea acestora. Consecințele pozitive ale aplicării noilor metode asupra dicționarului sunt enumerate succint: instrument de lucru, bază de date pentru cercetătorii care vor aprofunda fenomenul creației literare, adică realizarea conceptului *accesarea modernă a informației*, promovarea scriitorilor în societate, promovarea sentimentului valorii noilor scriitori și consacarea lor prin publicarea biografiilor de autor. (vezi, George Toma Veseliu, *Continuatorii Școlii de la Târgoviște*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2016; Emanoil Toma, *Monografii de autor*, Editura SemnE, București, 2018; Mihai Stan, *Confraeria*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017 și multe altele), unde CV-urile, autoportrete grafiate în *aqua forte*, în baza unui proces activ de autoinvestigație, acolo unde biograful pare să nu aibă acces, tocmai pentru a atinge spargerea tiparelor clasice de proiecție canonizate într-o anume epocă a profilului creatorului.

(continuare în numărul viitor)

PETROLUL ȘI ROMÂNIA mare

DANIEL MARIUS MIHU

Abstract

Un lucru foarte interesant se întâmplă în anii premergători primului război mondial în România: vin foarte mulți investitori, pe primul loc, ca număr și sume investite, fiind cei din Imperiul Britanic. Importanța acestui fapt s-a pierdut în devălmașia timpului dar, ceea ce s-a întâmplat atunci, contează prin reverberația peste ani, contează din punct de vedere istoric. Mai ales pentru România așa cum rezultă clar din modul în care s-a desfășurat Conferința de pace de la Paris, din 1920. În special cum s-a trasat granița de vest, în mod concret, la Trianon.

Investitorii

Înainte ca Primul Război Mondial să înceapă și pentru România, Vintilă Brătianu spunea, încă din 1915, că: „*Războiul a arătat tuturor marele folos al petrolului*”.

Interesant e de văzut ce interese economice aveau, la semnarea tratatelor de pace, după Primul Război Mondial, țările aflate în tabăra învingătorilor. Acelea care trebuiau să fie total de partea României, eram aliați.

Le voi analiza din perspectiva afacerilor în petrol, acolo unde existau cele mai mari investiții și, evident, se așteptau cele mai mari profituri. De neignorat este și faptul că, între marile societăți de petrol, în afara „*luptelor*” economice, se stabileau și alianțe în funcție de interesele avute la un moment dat. Așa s-a ajuns la o colaborare strânsă între germani-ruși-români, în iunie 1906, care constituie o firmă care are drept scop principal vânzarea produselor rafinării „*Steaua Română*”. De menționat, în acel an, că puternica firmă engleză „*Shell Comp.*” s-a retras din comerțul european pentru că „*n-a mai putut rezista pagubelor însemnate ce i-a pricinuit imprudenta luptă contra firmei americane „Standard Oil*”. În mod interesant, încă din 1910, după ce au existat multe articole în genul „*Lupta pe piețele mondiale de petrol*” jurnaliștii sesizează că începe, „*Războiul petrolului*”. În revista „*Monitorul de petrol*” această rubrică devine un articol care se repetă în funcție de evenimente. Primii artizani au fost societățile comerciale „*Standard Oil*” și „*Shell Transport and Trading Company*”, care duc „un război lung și dureros, dezastruos pentru învins și învingător, și care va distruge multe din întreprinderile mai mici, prinse fără voie între cei doi giganti”. Iar „cu timpul, „*războiul petrolului*”, devine, „*marele război al petrolului*”!

Investițiile învingătorilor

Franța

1. și 2. Capitalul francez investit în industria de petrol viza societățile, implicit rafinăriile, „*Aquila Franco-Română*” și „*Colombia*”. În 1904 în România se stabilește, luând în arendă, la început pe trei ani, rafinăria de la Ploeni, lângă Ploiești prin firma „*Demais freres*”. În ce mod arătau relațiile cu Franța aflăm exact din Adunarea Generală a societății „*Aquila Franco-Română*” din 28 mai 1905. Președintele consiliului de administrație Georges Mavrocordat îi informează pe acționari: „*Pe exercițiul financiar 1904/1905 avem un beneficiu net de 139.856, 93 lei. Acest rezultat este foarte satisfăcător dacă ținem cont că zăpezile din timpul iernii a întrerupt adesea comunicațiile noastre cu Constanța. Suntem fericici a vă anunța că grație relațiilor noastre cu Franța am luat un loc de învidiat în exporturile noastre de produse petroliere*”. În ședință se citește și raportul cenzorilor, semnat de trei cetățeni francezi H. Doyen și S. Rosenthal. Reacția cu Franța e bivalentă, adică și românii construiau acolo. Așa e cazul dr. Alexandru Flachs, directorul instalațiilor de petrol pe care societatea anonimă „*A. Andre fils*” le construiește la Quevilly și St. Louis. E vorba de două rafinării, ambele situate pe malul Mării Mediterane, și construite astfel încât vapoarele să des-

carce direct „în rezervoarele fabricelor”. De asemenea francezii importă mult petrol din România.

3. La 10/23 noiembrie francezii mai înregistrează o societate anonimă pe acțiuni, de petrol, „*Societatea Româno-Franceză*” de petrol, „*Colombia*”, cu sediul la București. Capitalul de pornire este de 1.200.000 lei, divizat în 2.400 de acțiuni. În „fișa lor de interese” reghisim „*explorarea și exploatarea de terenuri petrolifere, operațiunile accesorii cât și toate operațiile relative la industria și comerțul petrolului*”.

4. „*Omnum International des Petroles*” este fondată la Paris, cu un capital franco-belgian de 20.000.000 franci, centralizează interesele franceze și belgiene din „*Colombia*”.

5. Cu o procură obținută la Paris, la 1 octomrie 1913, Leon Lepetre, industriaș, împreună cu alți 6 francezi, vin la București să constituie o societate comercială, pe acțiuni, care va purta denumirea de „*Rafinăriile Predinger*”. Scopul ei este să activeze în industria și comerțul petrolului. Se spune că Lepetre este succesorul lui M. Predinger și noua societate va face „*toate operațiile industriale și comerciale și mai cu deosebire distilarea și rafinarea petrolului, a naftiei, a benzinei-*

lor, a păcurii și a altor derivate de petrol, cumpărarea în România sau în străinătate, vânzarea, transportul maritim și pe uscat al petrolului brut și rafinat și al uleiurilor de tot felul”. Societatea își stabilește sediul social la Ploiești. Capitalul social este de 1.600.000 lei, împărțit în 3.200 de acțiuni de 500 lei.

Cert este că, la Ploiești, numele de Predinger a supraviețuit și rafinărilor sale și schimbărilor de regim politic datorită faptului că au construit un spital cu acest nume, în zona Bisericii Sf. Vineri.

6. Întreprinderile „*Maisels Petroleum Trust, Ltd.*” (un capital de 6.250. 000 franci) și „*United Crude Oil Producers and Refiners, Ltd.*” (un capital de 7.812.500 franci) intră în industria de petrol românească în 1914.

7. Se înființează la Paris societatea „*Victoria*” care are un capital de 2.400.000 franci care are în program exploatarea unor terenuri de la Băicoi-Țineta.

8. Un sindicat franco-belgo-englez, care lucra în România sub denumirea „*B. Margulies*” investește 3 400 000 franci pentru a cumpăra societatea comercială a fraților Seceleanu care deținea terenuri productive la Buștenari-Gropi-Chiciura.

Italia

1. Capitalul italian investit în industria de petrol viza societatea comercială Italo-Română. La 27 octombrie 1905 s-a depus la Tribunalul Ilfov actul de constituire a acestei societăți, cu numele oficial de „*Societatea Petroliferă Italo-Română*”. Capitalul social cu care începe activitatea este de 7.500.000 lei împărțit în 5.300 de acțiuni de 500 lei. Scopul societății este exploatarea și dezvoltarea industriei petrolului și a tuturor industriilor care sunt în legătură cu aceasta. Cel mai mare număr de acțiuni îl are Fausto Morani, 4.800, cel care semnează un contract de concesiune cu societatea Câmpeni, din Bacău, pentru punerea în valoare a terenurilor petrolifere existente și deținute acolo implicit rafinăriile.

2. În 1913 apare „*Societa anonima Importazioni Olii*” creată împreună cu - și acest lucru e foarte important - „*Societe anonyme d'armement, d'industrie et de commerce*” din Anvers în care erau implicați Nobel și Rothschild.

„Abundență” englezească de investitori în industria petrolieră română!

Anglia

Un lucru clar pentru petroliștii români, în legătură cu firma englezească „*Shell*”, e acela că vinde toate produsele de petrol românești ca provenind din Penylvania, SUA, Rusia sau India. Un amănunt interesant pentru acel pasaj de epocă dar urmează ceva cu totul deosebit: o abundență de investitori din Anglia!

Este clar că rezervele românești de petrol erau interesante pentru oricine dorea să facă afaceri în România, cu atât mai mult pentru Imperiul Britanic datorită distanțelor mult mai mici, ceea ce se reflecta direct nu în commoditate ci în reducerea semnificativă a prețurilor de transport. Și mai e ceva.

Știam că Regina Maria, soția regelui Ferdinand, era englezoaică dar nu știam nici o posibilă legătură cu industria de petrol. Ceva evident nu apare în informațiile din acea perioadă, dar unele dintre ele sunt foarte sugestive.

Dar să vedem câteva date:

Maria, născută Marie Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, a fost mare prințesă a Marii Britanii și Irlandei, fiind nepoata reginei Victoria a Marii Britanii.

Cea mai sugestivă informație este aceasta:

„S-a căsătorit la 29 decembrie 1892 cu Ferdinand I”. Deci cu zece ani înainte de a începe iureșul britanic de investitori în industria română de petrol!

Și aceasta începe.

Prezența lor se va oglindi în modul în care va fi trasată granița de vest după primul război mondial Cu mențiunea că prințesa Maria, devenită regină a României, se va implica direct în mersul tratativelor: „*În perioada Conferința de Pace de la Paris (1919), dar și după încoronarea, alături de Regele Ferdinand, ca suverani ai României Mari (Alba Iulia, 15 octombrie 1922) a participat la o campanie diplomatică pentru recunoașterea internațională a statului român reînțregit, având întrevieri oficiale sau informale cu suveranul englez, cu președintele Statelor Unite ale Americii, Woodrow Wilson, prim-ministrul Franței, Georges Clemenceau sau cu reprezentanții de marcă ai mass-mediei europene*”.

(continuare în numărul viitor)

SERIAL
Partea I

40 DE ANI DE LA PRIMUL ZBOR ÎN COSMOS AL UNUI ROMÂN - DUMITRU DORIN PRUNARIU

✂ Conf.univ.dr. GABRIEL I. NĂSTASE

De la primul zbor în spațiul cosmic (12 aprilie 1961) al cosmonautului **Yuri GAGARIN** și până în prezent, exceptând cele două superputeri spațiale, S.U.A. și **RUSIA**, zeci de alte țări și-au trimis reprezentanții în spațiu la bordul zborurilor americane, sovietice și, ulterior, ruse.

La sfârșitul anilor '70 pe fondul „Războiului Rece”, competiția pentru cucerirea spațiului cosmic era rezervată exclusiv astronautilor americani și cosmonauților sovietici. Începând din martie 1978, cosmonautul cehoslovac **Vladimir REMEK** a întreprins o călătorie de o săptămână în spațiul cosmic, la bordul unei nave sovietice SOIUZ. Ulterior, peste cinci ani, în noiembrie 1983, SUA, renumite la principiul conservator privind acceptarea străinilor la bordul navei lor spațiale, inaugurează o nouă eră în explorarea și cercetarea spațiului cosmic, invitându-l la un zbor al NASA pe fizicianul vest-german **Ulf MARBOLD**.

Din punctul de vedere al concepției privind acceptarea străinilor la bordul navelor spațiale, sovieticii erau mult mai permisibili decât americanii, întrucât în intervalul 1978-1983 sovieticii trimisese-ră în spațiu 11 reprezentanți ai altor țări, în special din cele care reprezentau blocul estic.

Sovieticii au găzduit pentru prima dată la bord un francez **Jean-Loup CHRETIEN**, iar ulterior alți, opt francezi au ajuns în spațiu, printre care și prima femeie cosmonaut **Claudie HAIGNERÉ**. În replică, misiunile americane au avut mai mulți reprezentanți ai altor țări, printre care sauditul **Sultan Salomon AL-SAUD** (iunie 1985), italianul **Franco MALERBA** (iulie 1992), precum și canadieni, francezi, japonezi, britanici, australieni, belgieni, spanioli, mexicani, elvețieni și ucrainieni.

Stația MIR, distrusă în 2001, a găzduit astronauti din Afganistan, Austria, Kazahstan, Slovacia și Siria.

Din nefericire, primul astronaut israelian care a ajuns în spațiu **Ilan RAMON**, a murit la 1 februarie 2003 în urma exploziei navei americane COLUMBIA.

În 13 aprilie 2006, la bordul navei ruse SOIUZ, Brazilia a fost reprezentată, pentru prima dată, de un ofițer al forțelor armatei braziliene.

În ceea ce privește implicarea României în cucerirea spațiului cosmic, aceasta l-a avut ca reprezentant pe **Dumitru-Dorin PRUNARIU** (născut în 27 septembrie 1952). Acesta este singurul român și unul dintre puținii oameni din lume care au avut șansa să zboare și să studieze spațiul cosmic în complexitatea și diversitatea lui.

Anul 1981 a reprezentat pentru istoria aeronauticii românești un eveniment deosebit prin semnificația sa, având, totodată, profunde reverberații în plan intern și internațional.

La 14 mai 2021 s-au împlinit 40 de ani de la primul zbor cosmic de către un cetățean român. Pregătirea de excepție într-un domeniu de pionierat, realizarea a numeroase experimente științifice ale căror rezultate au confirmat valoarea cercetării științifice românești, efectuarea cu curaj și profesionalism a unui zbor cosmic care a implicat riscuri și sacrificii, l-au consacrat pentru totdeauna pe primul cosmonaut român gl.f.l.aer.dr.ing. **Dumitru Dorin PRUNARIU** în rândul personalităților publice românești și universale care au contribuit la dezvoltarea cuceririi și utilizării în scopuri științifice a spațiului cosmic.

Zborul s-a efectuat cu naveta „SOIUZ-40” în anul 1981, iar misiunea spațială s-a desfășurat în perioada 11-22 mai (a durat 7 zile, 20 de ore, 41 de minute și 52 de secunde).

După efectuarea cu succes a zborului cosmic, conform protocolului stabilit, **Dumitru Dorin PRUNARIU** a fost decorat cu cea mai înaltă decorație de stat. Cu toate acestea, autoritățile române de atunci l-au tratat pe primul cosmonaut român cu multe neglijențe, neînțelegeri, fără să-i ofere pentru realizarea sa istorică nici un avantaj material.

La nivelul planetei **Dumitru Dorin PRUNARIU** a fost cel de-al 103-lea cosmonaut al lumii ajuns în Cosmos,

din aproximativ 450 de specialiști din 31 de țări care au efectuat cel puțin un zbor cosmic, îndeplinind în condiții austere misiuni cosmice complexe. Din cauza riscurilor unei astfel de întreprinderi 5% dintre aceștia au murit, alții au dobândit afecțiuni medicale permanente (cu preponderență la ochi, rinichi, sistem circulator etc), urmare a efectelor încă incomplet studiate ale mediului cosmic asupra organismului.

România a devenit al 11-lea stat din lume care a avut proprii cosmonauți/astronauți. În prezent, totalul cosmonauților în lume, respectiv din 38 de țări, este de 580.

În cele mai multe țări, cosmonauții sunt considerați și utilizați eficient ca „ambasadori” ai țărilor respective în domeniul tehnico-științific și nu numai, prezența și opiniile lor având un impact național și internațional adecvat. De asemenea, ca persoane publice reprezentative pentru națiunea căreia îi aparțin, cosmonauții au beneficiat și beneficiază din partea statului de avantaje materiale care să le diminueze grijile cotidiene și să le ofere posibilitatea unei prezențe adec-

vate în societate și în mediile de profil, precum și participarea la manifestări interne și internaționale specifice de-a lungul întregii vieți.

Rămânând permanent angrenat în activități spațiale, **Dumitru Dorin PRUNARIU** a fost, din anul 1998, cu o scurtă întrerupere, președintele AGENȚIEI SPAȚIALE ROMÂNE (ROSA) și este participant activ la promovarea intereselor României în forumurile cosmice internaționale (ONU, UE), fiind, de asemenea, membru în importante organisme în care se definesc politicile cosmice internaționale.

Domeniul cosmic a devenit foarte important în promovarea tehnologiilor de vârf, în implementarea numeroaselor aplicații utilizate la nivel global, în domeniul strategic, încât în noua Constituție Europeană acesta este explicat menționat cu prioritate în favorizarea dezvoltării societății europene. România, prin AGENȚIA SPAȚIALĂ ROMÂNĂ, este angrenată în dezvoltarea cercetării și aplicațiilor spațiale în cooperare cu numeroase instituții naționale și internaționale.

POEME FĂRĂ TINE... Zâmbetul tău nu mai vine pe buzele mele...

PRIMUL POEM...

Știu.
Nu-ți plac amintirile
dar pentru mine
totul a fost atât de...
Mi-ai scris
în mijloc de noiembrie,
mai știi?
„E posibil să trăim între realitate și vis.
Ce poate fi mai frumos?”
Erai un Rozmarin!
Eram o Cory-Ange!
Așa am trăit eu,
între realitate și vis,
în tot acest timp
care a zburat,
s-a dus...
Când e ziua ta?
La mulți ani!
„În fiecare zi când îmi spui
este ziua mea.”
Și ne-am spus des
La mulți ani!
Apoi, odată, mi-ai scris
„Mă gândesc la tine
într-un mod permis de legile iubirii.”
Eu ți-am răspuns timid
neîncrezătoare.
Într-o zi, totuși, ți-am spus
că-mi luminezi viața.
„Ai început să te deschizi
ca un trandafir.
Încerc să te citesc printre gene,
genele tale, genele mele...”
Ți-am scris apoi câteva versuri.
Tu mi-ai răspuns
„Poezia ta este un epitaf
pentru iubitele mele
și un epitaf pentru noi doi.”
Tu chiar existi?
„Doar când îmi spui vorbe de-alint
încep să exist.”
Mă imitai uneori,
iubirea „mia”, viața „mia” ...
Într-o zi de ianuarie nins
mi-ai scris
„Te iubesc!”
și apoi, în altă zi, ai repetat
„Iubirea mea, te iubesc!”
E vară, dar nu-mi pasă.
Azi orhideele au murit
odată cu inima mea.
Acum voi spune
că am trăit între realitate și vis.
Ce poate fi mai frumos?

AL DOILEA ..

Realitatea mea
A fost un vis..
De la realitate la vis
E doar un pas.
Să mai aștept?
S-aștept ca filozoful,
In marea lui știință
să-mi facă demonstrații
de viață, de conștiință?
Dar ști-voi oare „eu,
să înțeleg ce-mi spune?
Să nu-i întorc pe dos
ce predică de-o viață?
Dar ști-voi oare, eu,
să accept tot ce mă nvață?
Să înțeleg ce vor mulți de la mine?
Vis, zâmbet și speranță
e pasul ce m-așteaptă.
E doar un pas.
Mă iei de mână?

AL TREILEA ...

M-am trezit în parfumul de tei.
M-am trezit din vis în iubire.
Ți-aș da sărutul să-l bei,
Ți-aș umple pocalu-n neștire.
Prințul meu cu haină albă,
Mi-am întors viața pe dos.
Așa cum mint că teiu-i nalbă,
Minte-mă și tu frumos.
Măine când mă voi trezi
Iar din vis la realitate,
Parfum de tei nu voi simți,
Iar tu vei fi departe.
Dar dacă totuși mă iubești,
Prințul meu cu ochi ca marea,
Zâmbetul să-mi dăruiești
Și obrazului „culoarea.”
Găsit-am rime pentru tine
Tei, parfum, marea albastră,
Dar le-am pierdut în larga lume.
Le-ai dus cu tine. Dar nu-mi pasă!
Te iubesc!

✂ CORINA VLAD DIACONESCU

AL PATRULEA...

Aș vrea să fiu mărlul din care ai mușcat aseară,
Aș vrea să fiu stropul ce s-a prelins pe obraz.
Aș vrea să fiu mireasma teilor de-afară.
Aș vrea să fiu dulce zefir,
Pe fruntea ta, pe ochii tăi, pe gura ta.
O, cât de multe aș vrea să fiu!
AL CINCILEA...
Îți ascult respirația
în ritm domol.
Dă-mi aerul tău cald
și minte-mă ușor.
Respir lângă tine
în ritm sacadat.
Cu unduieli line
și perdeaua s-a mișcat.
Dar totul mi se pare.
Tu nu ești lângă mine.
Perdeaua? Ce rost are.
Mă rog să-ți fie bine.

AL ȘASELEA...

In vis ți-am sărutat, prelung, buzele fierbinți.
Ți-am mângâiat și genele.
Îți trimit un gând, oare îl simți?
În brațe strâns mă porți spre paradis
Cu tandre și dulci alintări.
Aieva sunt, sau totu-i doar un vis?
Trezită, iarăși mi-am imaginat
Acel sărut prelung, răscolitor.
Pe unde ești , Înger înaripat?

Stai!

Orhideea n-a murit!
Ea nu moare niciodată.
Un boboc a înflorit!
Eu îi spun, bine-ai venit!
Vreau să mai iubesc, o dată!
Nu în vis, în realitate!

AL ȘAPTELEA...

Ploaia îți sărută ochii.
Sunt eu
în stare lichidă.

Ploaia albastră
ți-a furat privirea.
Sunt ochii tăi.

Stropi reci din cer
pe-obrazul meu
sunt lacrimi pentru tine.

AL OPTULEA...

Te-am strigat
Și păsările au zburat spre cer.
Te-am strigat
Și frunzele au căzut la pământ.
Te-am strigat
Și tunetul mi-a răspuns.
Te-am strigat
Și fulgerul m-a ajuns.
Te-am strigat.
Am ars de fulgerul căzut.
Nu te mai strig.
Nu te mai ating.
Nici zâmbetul meu
nu mai vine pe buzele tale.

*Fără semnătură
...Cory-Ange...
nu mai există...*

Ana nevorbita

**Motto: Zidul rău mă strânge
Trupușoru-mi frânge
(Meșterul Manole)**

O cheamă Ana. Pentru ea zidul care a despărțit-o de prieteni și cunoscuți a fost masca, acea cărpă uneori elegantă care acoperă nasul și gura și transformă urechile în urechi clăpăuge. Protestatarii mondiali au dat jos masca, însă umbra zidului desparte ca o stafie schimbul de replici. Minteia născocitoare a aflat antidotul în privirile focusate pe ecranul telefonului smart. Așa că, la întâlnirea cu prietenii pe o bancă în parc sau la o masă pe terasă umbra zidului amenințătoare se înalță ca un evantai japonez.

După atâta tăcere pandemică chiar nu mai ai ce să povestești, ce să clevești... Ferice de unii cu dizabilități din categoria surdo-muți. Și mai fericiți sunt interlocutorii lor. Pot să povestească lucruri interesante, foarte interesante din categoria 5 stele căci ei nu au nicio reacție. Nu intrerup cu întrebări și nu zic nimic. Cam astfel s-au petrecut lucrurile în sala spațioasă cu plasma cât jumătate din perete - dar la care nu se uita nimeni - căci cei din sala de așteptare erau cu ochii și urechile în propriul telefon inteligent. Din când în când se

mai auzea câte un mormăit nemulțumit ori o chicoteală deocheată ca ecou la ce rula pe minusculul ecran.

Ana e fericită. S-a așezat lângă o persoană cu deficiențe de auz și povestește, râde, se miră într-un monolog foarte interesant și neînțeles de potențialii ei confidenți: „Nu am mai răbdat. De trei zile nu avem lumină pe scară. Și știi de ce? Pentru că s-a ars becul. Oamenii buni, înțelegeți că eu m-am mutat la bloc, adică într-un bloc pentru ca să nu mai am nicio grijă legată de gospodărie. Și ce găsec aici?! Un grup de bărbați care în fiecare seară stau în fața blocului parlamentând zgomotos. Probabil că locuiesc în blocul meu. Ei, nu e al meu, dar așa îmi place să zic. Am întrebat-o pe vecina de la opt - habar nu am cum o cheamă - ce e cu neli-mina și mi-a deschis ochii că s-a ars becul. De asta nu avem noi lumină. E posibil așa ceva?! Și oamenii ăia stau cu mâinile în sân. Nu, nu merge așa, trebuie să vorbesc u ei. Nu mai amân. Nu-i așa că am dreptate ? Aaa, nu poți vorbi. Nu-i nimic. O rezolv eu și pe asta, adică e vorba de bec. Dar a apărut o problemă mai urgentă: ghenă de gunoi, căzută în dizgrație din cauza tomberoanelor personalizate după plastic, sticlă ori amestecate. Nu e în ordine, că nu știe oricine să citească... , să fie colorate, sau măcar scrise în diferite culori”. Așa se împușcă doi iepuri: abandonul școlar și curățenia. Copiii o să învețe să citească fiindcă roșu înseamnă sticlă, adică s și așa mai departe, foarte sistematizat. Răspunderea îi revine președintelui. Ieri m-am dus la el și ca să nu crea-

✂ CRINA DECUSARĂ BOCȘAN

dă că sunt pretențioasă m-am oferit să cumpăr eu vopsea, - cât poate costa o găleată de lavabil ?! - iar el să îi pună pe bărbați la treabă. „De aia sunt bărbați. Și cu vopseaua care rămâne să zugrăvească holul de la intrare. Tot ei, căci nu s-au gândit până acum să facă ceva cu folos pentru blocul meu. Le pregătesc un bonus grozav: femeile lor, dar și celelalte din bloc să facă plăcinte pentru ei. Așa este în America, știu din filmele de pe Kanal D. Ar fi cazul să vă uitați toți la Kanal D, nu numai la Antena.” O să-i spun că așa pot să învețe și să gătească ca lumea. Sigur niciunul nu știe să facă rață cu portocală cum am mâncat aseară în club. Ce, parcă și-ar permite să meargă acolo?! Păcat că înainte de miezul nopții s-a terminat totul, altfel eu aș fi dansat până dimineața. Las' că la mare o să-mi recuperez timpul pierdut în Centrul Vechi. La întoarcere o să găsec blocul lună, chiar de n-o fi lună plină. Glumesc. Am planuri mari, dar nu am cui povesti aici, ba chiar mi-a venit rândul să intru în cabinetul medical. Doctoriței o să-i vorbesc omenește că am fost programată la ora 10 și este deja 11. O să-mi răspundă , căci nu are mobilul în mână. Și pe ea o cheamă tot Ana, dar nu cred că ar avea ceva în comun cu Ana lui Manole. Săraca de ea, nevorbită ca mine din cauza zidului mut, alergic la comunicare după pandemie. Deosebirea este că eu pot recupera nespusele atât timp, însă numai după consultația medicală.

Festivalul Național de Teatru Școlar „Niște țărani”

Ziua de 18 mai 2019 va rămâne o zi de sărbătoare a spiritualității românești, o zi de frumoase amintiri pentru 90 de elevi-actori, din rândul cărora, în câțiva ani, se va ridica poate, un real talent care să încante sufletele admiratorilor teatrului. Cea de-a **14-a ediție a Festivalului Național de Teatru Școlar „Niște țărani”** s-a desfășurat în comuna **Văleni Olt**. Au fost prezente trupe artistice, care s-au întrecut în interpretarea unor pagini de referință a literaturii inspirate din fermecătoarea lume a satului românesc. **Juriul** a fost alcătuit din personalități remarcabile: marele actor Mitică Popescu, strălucit interpret al lui Năiță Lucean, personajul principal din romanul „Niște țărani”, actrița Anca Pandrea, soția marelui actor și desenator pentru copii, Iurie Darie, dramaturgul George Smarandache, directorul Centrului Cultural „Eugen Ionescu” din Slatina și Sorin Mihăilescu, vicepreședinte FNT, fondator Contrast. Au fost acordate **14 premii** pentru învățământul primar, gimnazial și liceal.

Marele premiu „Niște țărani” și Trofeul „Opinca de aur” au fost câștigate de Andrei Daniel Avram de la Liceul Tehnologic Văleni, pentru monologul „Spânzuratul” de Marin Sorescu. Cea mai buna interpretă a fost desemnată Alexia Mircea de la Școala Gimnazială nr. 6 „Nicolae Bălcescu” Pitești, iar cel mai bun interpret s-a dovedit a fi Victor Ghinea de la Colegiul „I.C Brătianu” din Pitești.

Au fost emoții puternice, aplauze furtunoase, lacrimi de bucurie, fotografii inedite, sesiuni de autografe, diplome de excelență, diplome de participare, cadouri, premii,

care au răsplătit eforturile micuților elevi-actori. A fost o atmosferă de mare sărbătoare, posibilă datorită strădaniei inițiatorului festivalului, învățătorul Alexandru Fîfoiu și a organizatorilor și partenerilor: Fundația Națională „Niște țărani”, Primăria Văleni, Liceul Tehnologic Văleni, Inspectoratul Județean Olt și Editura Contrast.

Acum 14 ani, maestrul Dinu Săraru aducea în vizită la Teatrul Național trupa de la Văleni și binecuvânta Festivalul care poartă numele romanului premiat de Academia Română în anul 1974 și tipărit în 15 ediții. Acest gest cu adânci semnificații nu a fost uitat de micii actori, așa cum părintele spiritual al Festivalului, Dinu Săraru, își aduce aminte cu mare respect că „Alexandru Balaci m-a dus să văd primul spectacol la Teatrul Național”. De atunci, au trecut peste 60 de ani de slujire cu talent, pricepere și cu inegalabilă dăruire scena sacră de scândură a teatrului românesc. Dintre micuții actori care au jucat la Văleni timp de 14 ani, s-au ridicat patru profesioniști, de care, poate vom auzi la Festivalul de la Sibiu sau, de ce nu ?, la Festivalul de la Avignon... Admirabila echipă de la Văleni trebuie să fie sprijinită printr-o implicare totală a celor ce conduc destinele celor mici pe plan local și central. Vor fi alături de noi și alți inimoși parteneri. Și atunci, poate că vom îndrăzni să fim un Festival Internațional de Teatru Școlar !

Festivalul „Niște țărani” a devenit o marcă de referință nu numai pentru comuna Văleni, nu numai pentru județul Olt, ci reprezintă un brand, o sărbătoare a teatrului, o stare de spirit, un veritabil act de cultură.

Așadar, am început pregătirile pentru ediția jubiliară de anul viitor, cea de-a 15-a filă a unei cărți de suflet dedicată satului străbun. Micii elevi-actori de azi au o nobilă misiune, dar și o grea povară, de a duce mai departe gloria măestrilor teatrului românesc.

Dintre aceștia, marele Mitică Popescu, președinte pentru o zi, cu zămbetu-i fermecător, le-a transmis celor implicați în acest splendid festival:

Să fiți deștepti

Și fără frică,

Eu vă salut,

Mitică.

Să ne bucurăm în fiecare zi de candoarea copilăriei micilor actori, să ne bucurăm de Dinu Săraru, să ne bucurăm de teatru!

Tablejă de suflet

**O coajă veche de pâine uscată și mucegăită
Într-o viață „singuratică” sau un cozonac proaspăt
și frumos și pufos cu „prieteni”**

COJOCARU VERGIL-COVER

cate, nu toți oamenii trăiesc curajul de a fi înțelepți! M-am îndepărtat mult de subiectul propus pentru a-l dezvolta, „o coajă veche de pâine uscată” și o tânără buruiună otrăvitoare, pe care mulți în vârstă, fără minte, dar cu bani, o consideră pufos și proaspăt cozonac, ce trebuie mâncat cu prietenii, că de unul singur i se apleacă amintindu-vă că escrocii sunt frumoși, convingători care cu zămbetul malefic cuceresc orice inimă nevinovată și încrezătoare. Dovedindu-vă că, în cele ce am scris mai sus, nu este „mult zgomot și puțin sens” vă mai „plictisesc” iubii și respectați cititori, pomenind că „comoara” din sufletul unei mame, care vede în zămbetul copilului fericirea, iar în ochi momentele de suferință, nemulțumiri și nefericirea. O mamă, scumpă mamă, imprimă în conștiința copilului primele cunoștințe, mândria și ambiția. Tot mama îi imprimă și îndrumă imaginația, îl învață pe copil să privească cu ochi buni și se și îi formează principiile adevărului și ale curățeniei, pe care le susține continuu. Din păcate nu toți părinții, la vârsta când am fost părinți, nu am știut să creștem odată cu copiii noștri, din „N” motive, care nu pot fi uitate și mai ales iertate. Familia oferă gestul unui mult și frumos vis, când fiecare component își oferă unul altuia cel mai frumos dar, pe care un om îl poate primi din partea unui alt om. Adevărul,

Ca o „vorbă” repetată de popor, care nu va dispărea cu totul: „o nevastă vrednică și credincioasă este cea mai prețioasă decât orice pe lume”, rămâne doar o simplă vorbă pentru mulți „trecuți masculi” care, când „Dumnezeu le i-a mințile” apreciază mai mult „tinerele buruieni” decât „ofilitele” flori cu care au locuit în aceeași glastră zeci de ani, udate cu lacrimile iubirii și tristeții, în decursul anilor, când omul „osândit” întâmpină și duce toate necazurile produse de sărăcie, cât mai ales de bogăția atrăgătoare de nesinceri „prieteni”.

Sărăcia și bogăția sunt cuvinte care definesc nevoia și belșugul. Ca urmare, cine are nevoie nu e bogat, iar cine nu are nevoie, acela nu e sărac” (Democrit 460-370 î.Hr.). Mai bine să fim săraci decât ignorați; pentru că săracul este lipsit de bani, bogatul este lipsit de chipul uman. În viața noastră trecătoare să nu uităm că „oameni suntem” și că trebuie să știm când să ne oprim din mândria noastră trufașă și că nici forța trupească și nici banii nu ne fac oameni fericiti și dreptate, înțelepciunea și mulțumirea pentru faptele bune și rezultatele frumoase ale muncii creatoare de bunuri materiale personale și de ce nu naționale. Să ne rămână permanent în minte exemplul măgarului care, văzându-și imaginea în apă limpede a unui râu, s-a bucurat de cât e de mare și por-

Printre pietre filosofale apa călcând

despre,
„Sărind din piatră în piatră”
de GHEORGHE DOBRE

ICĂ SĂLIȘTEANU

în orașul din sufletul lui toate luminile se sting („în orașul din mine / toate luminile se sting”) fiindcă nu are nevoie de ele, el își este sieși și orașului din el, Soare.

De aceea el n-are nevoie de lanterna să caute ziua-n amiaza mare vibra-

sângele tău / ferindu-l de-nghet”) și să împiedice lepădarea „de toate nopțile de dragoste / visate-mpreună”, în care „greierii n-au uitat să cânte”.

Săritul din piatră-n piatră, de pe un mal pe altul îl face cu o rutină asemănătoare cu a lui Sisif, fiindcă și el poartă în brațe o piatră grea („așa de grea e piatra / pe care o duc în brațe / că brațele nu pot / să facă altceva”) rostind mantre fie ale mâinii stângi, fie ale mâinii drepte, fiindcă neastâmpărul său se lasă curs de un râu (fluviu) spre contopire cu marea cea mare. Râul pe care-l traversează „din piatră-n piatră” uneori n-are două maluri, fiindcă există situația când râului cu care se confundă îi este și mal.

La fel ca Teodor Pică („orice sfârșit, vestește-un început”) Gheorghe Dobre își scrie „versul cu sângele aerului înjunghiat noaptea” când miroase „de la o poștă a întineric” zicând: „Eu, cel care-am sfârșit spunând / încep”.

Este bolnav fără leac de cea mai grea boală (care „**n-are nici leac, nici buruiană**”) adică de viață („Viața este singura boală cu adevărat incurabilă din univers”) pe care o trăiește cu discreția și intensitatea cu care-și consumă adrenalina criminalul în serie fiindcă el asta

și ea „acel ceva care l-a (m-a) trecut în el” (și i-a împrumutat cu totul identitatea) „și-acum se uită la sine (mine)” adică în lăuntrul său) nu înțelege că mai mult de atât nu se poate.

Gheorghe Dobre în peisajul literaturii române contemporane este „ca o scrisoare de dragoste / așezată de vânt / pe o cruce”, fiindcă iubește și simte iubirea aproape mortal („inima mea (ta) lovește ca un cântec de dor / marginile acestui cutiț”) și „trimite scrisori de mulțumire / tuturor lucrurilor / pe care le-a atins...”.

Totul i se întâmplă „în această mare câmpie / îngrozitor de bogată”, când

ția vieții și OMUL în „articulațiile unei poezii” (precum Diogene din Sinope când căuta un om, ziua în amiaza mare, cu un opaiț aprins în mână) sau cum căutătorii nebuni își caută identitatea în sobă unde se duc să ardă, spre a-și spori ardoarea și alunga singurătatea. La Gheorghe Dobre singurătatea ține mai degrabă de locul nepotrivit în care se află („locul în care-am așteptat / e plin de mușcăturile / unui pustiu flământ / pe lângă care / nu mai trece nimeni”) și din care ar dori să înceapă patrularea prin sângele iubitei, să-l ferească de îngheț, încălzindu-l cu ardoarea sa („patrulez neobosit / prin

cere de pomană / în loc de bani / de-aici o frunză, de colo un fir de iarbă, / un pic de inimă, puțin zămbet, / o bucată de liniște, / mă rog, cele ce-i lipesc și i-ar face / trebuință. / N-avem! îi răspund oamenii grăbiți / n-avem! și trec ridicând din umeri / convingși că ridică pătratul vitezei / ori masa de prânz supra doi. / N-aveeeeeem! urlă un câine jigărit / a pagubă. // N-aveți, oftă zeul și sfârși / sub roțile unui automobil”).

Asta îi dă înțelepciunea de-a crede că Facerea nu este cu puțință fără căldură (nu evaluează spre armonie) și de aceea ne explică magistral că oul fără căldură n-ajunge la condiția de pasăre („acestui ou tăcut / și inofensiv, / puțină căldură”) fără căldura care îl clocește.

Gheorghe Dobre este atât de înarmat și pregătit de luptă, fiindcă platoșa sa de aer l-ar face inexpugnabil dacă s-ar rătăci prin mintea craniului înfierbântat al lui Don Quijote de la Mancha, atunci când acesta ar face orientare turistică într-un ținut pustit de vrăbii oarbe.

Gheorghe Dobre se ia la trântă și cu Decartes în deducții, când consideră că fiind conținut într-un univers care există, musai, existăm și noi.

Și toate acestea le simțeai-l fac să aibă tot timpul disperarea muțeniei pe care n-o acceptă nici la lebăda care nu-i cântă niciodată nimic, când nu poate prinde „poezia de picior” și de aceea o-mpușcă, ca apoi uluit să aștepte „zadarnic să cânte”, să-i aducă aminte măcar câteva sunete din cele multe create de Dumnezeu (pentru ca odată și odată o altă creație minunată a Domnului, compozitorul de geniu să le adune și să le ordoneze-ntr-o muzică specială zeiască pe care mână dibace a unui instrumentist să le reproducă: „apoi ce de sunete / și nicio mână care să le mângâie / și nici o muzică”).

Pe Gheorghe Dobre îl asemuiesc cu Prometeu fiindcă zilnic „stațiile realității” îi treac „bezmetec” prin ființă și-l vampirează precum vulturul care-i împuțina ficatul lui Prometeu, cu intenția clară de-a face viața o cursă cu obstacole.

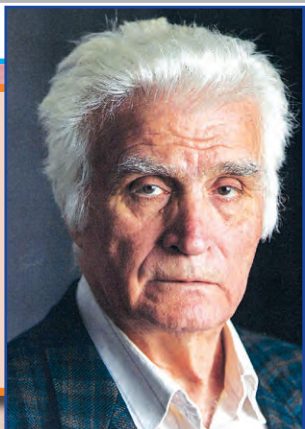
Pe Gheorghe Dobre poți să-l iubești sau nu (are și dușmani) dar pe omul de cultură care este nu poți să-l ignori, fiindcă-i apără de „Trofee”, „Eseuri” și de poemele sale scrise cu uriaș talent (înveșmântate în originalitate, conciziune și unicitate) spre a ne îndemna să trăim „ani mulți, fericiti”.

Motto:

„Nu părerea oamenilor,
ci argumentele rațiunii -
iată formulă universală
de căutare a adevărului”

Pierre Abelard

1079-1142, filozof francez

Profesorul pictor Cojocaru Vergil-COVER

- membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, secția pictură, prezintă artiști plastici folosind numai cuvinte laudative și expresii potrivite care să mulțumească și să trezească încrederea fiecăruia în forțele sale creatoare.

Motto:

„Fiecare artist plastic lasă pentru posteritate, imortalizat, cromatic pe pânză, cu voia sau fără voia sa, calități ale sufletului său, chiar trăsături ale felului domniei sale de a fi”. (Cover)

DORU CRISTIAN DELIU

Grafică de excepție, care „taie respirația”, realizată prin activitate plastică meticuloasă, pe rațiune, talent, îndemânare artistică, idei și inteligență, am văzut la Galeria de Artă „Simeza” a Uniunii Artiștilor Plastici, expozant, un artist plastic venit din zona Ploiești pe nume Doru Cristian Deliu.

Artista plastică specializată în toate genurile artelor plastice - Maria Constantinescu - care la vitralii a depășit orice așteptări spiritualizate cromatic pe sticlă, deseori mă anunță când sunt deschise expoziții de artă, deosebite spre ale vizitei. Toate invitațiile domniei sale la expoziții, pentru a cunoaște noi artiști plastici, au fost încununate cu succes și din ambele părți sau găsit numai cuvinte frumoase și expresii de mare prețuire artistică. Toți artiștii plastici sunt îndrăgostiți de arta lor, pentru că la artiștii plastici dragostea este înțeleasă ca o mare dorință

și pasiune de frumusețe. După umanistul italian Marsilio Ficino (1433-1499), frumusețe este de trei feluri: a sufletelor, a trupurilor și a vocilor. Frumusețea sufletelor poate fi înțeleasă cu mintea, cea trupurilor cu privirea și cea a vocilor cu auzul. Pentru artiștii creatori de artă și frumos, dragostea este dorința de a ne desfăta cu frumusețea, iar frumusețea pentru artiștii plastici este un fel de „strălucire” care atrage sufletul omenesc. Asemenea frumusețe de „strălucire” spirituală și inteligență se află expusă pentru a fi admirată de iubitorii de artă și frumos, în Galeria Simeza de pe Bulevardul Magheru de lângă teatrul Nottara. Publicația Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, „Cronica Timpului”, va ajuta iubitorii de artă, publicând în cuprinsul revistei cât mai multe lucrări de grafică aflate în expoziție-septembrie 2021-lucrări compuse inteligent și realizate de Doru Cristian Deliu, un inspirat artist plastic, care împreună cu alți artiști valoroși din țara noastră alcătuiesc elita țării, de mândrie națională și de valoare universală.

P.S. -Orice expoziție personală de artă plastică este ca un sigiliu aurit în viața și activitatea unui artist plastic.

N.B. - Pentru artistul plastic membru Uniunii Artiștilor Plastici, Doru Cristian Deliu, o nemulțumire oricât de mică a domniei sale față de lucrările sale este ca o rană artă, care nu se vindecă niciodată.

Spectacolul BRÂNCUȘI, MON AMOUR!, de Claudia Motea, un success fulminant la Karlskrona, în Suedia

Pe data de 14 august a. c. la Karlskrona în Suedia, în sala de evenimente a Centrului de Cultură „Ordinul Templierilor”, a avut loc premiera spectacolului „BRÂNCUȘI, MON AMOUR!, o coproducție româno-suedeză. Spectacolul s-a bucurat de un succes fulminant, publicul din Diasporă, la final, aclamând la scenă deschisă, de nenumărate ori, pe cei doi artiști protagoniști, Claudia Motea și Felix Goldbach.

Iată ce ne mărturisesc, succesiv, actrița Claudia Motea și Maestrul Felix Goldbach, referitor la acest spectacol:

Eu, **Claudia Motea**, sunt extrem de onorată de a trăi cu adevărat viața acestui proiect teatral nou și de a juca, iarăși, alături de Maestrul Felix Goldbach, cel care-l întruchiează, în această piesă, pe marele nostru sculptor Brâncuși, dar care semnează și ilustrația muzicală, cântând magistral la saxofon și clarinet. Din start, acest spectacol are un drum frumos, cu bucurie, emoție, iubire, adevăr și dăruire. Am avut inspirație cerească, Brâncuși m-a ajutat mult, cred eu, când am scris această piesă, iar cele două personaje diferite pe care le joc, acele femei-muze din viața lui Brâncuși, imortalizează clipa feerică a oricărei actrițe dornică să fie măcar odată, pe scenă, în cariera ei artistică: o Domnișoara Pogany, o Maria Tănase sau o Peggy Guggenheim. Da, cu certitudine, această piesă este atât un omagiu adus marelui nostru Constantin Brâncuși, dar și inimii noastre de români. Mulțumesc cu multă recunoștință tuturor celor implicați în acest proiect! Mulțumesc, Brâncuși, mon Amour!

Felix Goldbach: Mă bucur că acest spectacol are ca stindard artistic-managerial implicarea Teatrului „Alexandru Davila” din Pitești, prin proiectile video de excepție legate de viața marelui artist și îmbrățișez cu prețuire susținerea acestui proiect de cele două asociații prestigioase, Libris Cultural (România) și Cultura fără Frontiere (Suedia). Totodată, sprijinul acordat de Consulatul Onorific al României la Solvesborg, a jucat un rol major în derularea acestui proiect, doamna Consul dr. Olivia Costea și domnul regizor Zoltan Schapira, asigurând cu mare profesionalism bunul demers al întregului eveniment cultural-artistic. Piesa a fost subtitrată în limba suedeză, fiind astfel accesibilă și publicului suedez, care a primit cu emoție mesajul artistic, arătându-se foarte interesat de povestea lui Constantin Brâncuși, asociat cu marele lor artist, Christian Berg. Eu cred și susțin cu tărie, atât din punctul de vedere al artistului-muzician, dar și ca manager al Teatrului „Alexandru Davila”, din Pitești, că Arta adevărată și Cultura relevă cea mai frumoasă cale de a crea un pod cultural de rezonanță umană între România și restul lumii. Brâncuși,

ca și opera sa, este infinit, iar menirea noastră, ca români și ca artiști, prin această piesă extraordinară, Brâncuși, mon Amour! este de a vorbi și a ară-

ta valoarea noastră incomensurabilă, tezaurul nostru artistic brâncușian. Ce frumos spunea Constantin Noica: La noi înălțarea se numește Brâncuși!

România noastră, Țară Miracol!

România, numită și Grădina Maicii Domnului, țara noastră frumoasă și bogată, țara lui Brâncuși și a lui Eminescu, a lui Creangă și a Reginei Maria!

Sufletul nostru aleargă în călătorii tot timpul. Cu gândul sau fizic, toți călătorim. Călătorim pentru a ne relaxa, pentru a ne juca, pentru a simți starea de bucurie și de unire cu natura, cu energia Mamei Pământ, cu Dumnezeu. Energia vieții, energia bucuriei de viață și a creșterii este în Natură. Și, da..., România are atâta frumusețe în munții ei, dealurile, câmpiile, râurile, marea și delta ei, lacurile, peșterile și cascadele ei... Toate aceste frumuseți, minuni ale naturii, sunt în această țărișoară a noastră. Dar mai este ceva: Planeta Pământ, țările lumii și omul se conectează, se încarcă și comunică energetic-informațional între ele, prin centre energetice sau chakre.

Chakrele Pământului, ca și cele ale unei țări, reglează, supraveghează și optimizează funcționarea planetei sau a țării. La fel și chakrele ființelor, care coordonează funcționalitatea întregului organism, a tuturor sistemelor. Armonia Pământului, a țărilor, a omului este întâi în planul energetic, apoi în planul fizic.

Pământul are 7 centre energetici principali - 7 chakre de forță. La fel și omul, deoarece trăiește pe Pământ și trebuie să co-

respundă vibrațional cu planeta.Sunt țări care deși au suprafețe mari, au doar 2 sau 3 centre energetici.România este singura țară de pe planetă care are toate cele 7 chakre, acestea sunt active și ne influențează starea, viața și relația energetic-informațională, legătura cu strămoșii noștri. Totodată România este singura țară din lume care are 3 tipuri de centre energetici:centre de forță, principali - chakrele lumii (Vârful Omu din Bucegi);centre secundari- chakrele țărilor;centre de nivel 3, acei munți Kogaion, necunoscuți omului de rând, ascunși privirilor, de tip energetic.

Chakrele lumii sunt : Chakra 1 - Peru, Chakra 2 - Indonezia, Chakra 3 - India, Chakra 4 - Egipt(Piramida lui Keops), Chakra 5 - România (Bucegi), Chakra 6 - Tibet, Chakra 7 - Polul Nord.

Centreii energetici (Chakrele) României sunt:

Chakra 1- Rarău - reprezintă conexiunea cu credințele familiale, tradiționale, temelia sănătății mentale;

Chakra 2- Capidava (între Hârșova și Cernavodă)- reprezintă relațiile, parteneriatele, puterea de alegere, sănătatea emoțională și empatia;

Chakra 3 - Dealurile subcarpatice, la vest de Buzău – Tg. Jiu- reprezintă puterea de relație cu tine însuși și cu lumea exterioară, sprijină procesul susținerii spiritului, armonia, creativitatea;

Chakra 4 - Munții Godeanu- reprezintă puterea emoțională de a acționa, de a trece la fapte concrete, ajută la dezvoltarea emoțională, energia pe care o avem este iubirea de țară.

Chakra 5 - Muntele Șureanu- reprezintă intuiția românului, transmiterea a ceea ce suntem, respectul de sine ca români; Chakra 6 - Simleul Silvaniei (Dacidava)- reprezintă puterea ființei de a percepe capacități mentale și de raționament, de aptitudini psihologice, de a evalua convingeri și atitudini.

Chakra 7 - Mănăstirea Sâmbăta de Sus- reprezintă racordarea la Divinitate, chakra rugăciunii, centrul spiritual, interacțiunea dintre minte și suflet poate duce la percepție intuitivă și înțelepciune, puterea de a face deosebirea între gânduri de putere și de frică, de iluzie. Gândul este înainte de apariția formei, iar creația începe în dimensiunea energetică toată conștientizarea a ceea ce creăm.

IOANA VASILIU

Din ce în ce mai mulți români au început să se ocupe de partea spirituală a vieții. Armonizându-și centrul lor energetic cu cei ai țării, vor avea acces la informațiile stocate de milenii, în mentalul colectiv al acestei țări. Tot mai mulți români se vor ocupa de cunoașterea și conștientizarea valorilor personale și culturale, a valorilor țării noastre. Strămoșii noștri ne-au lăsat o avere imensă conștând în informații din toate domeniile și vom avea acces la acestea prin creșterea iubirii de sine, de oameni, de țară, cu toate minunile și darurile divine pe care ni le oferă, prin creșterea spirituală și ridicarea frecvențelor vibratorii. Să călătorim conștienți de darurile făcute de Dumnezeu României și neamului nostru de români!

altarul din... Cuvînt

...pe pagina aceasta gîndul cîntă, silabele s-așează într-o icoană și, cu aripi ce visele frămîntă, te-ntorci la vîrsta cînd erai codană... știa ai atunci să împletești proverbe, dresai lăcuste-n vîntul de cristal, în spectrele iubirii montai verbe, iar din fîntîni scoteai un ideal, ce îți zimbea, ca bornă de noroc, la vama dintre dor și nemurire și viitoru-ntr-un surîs-ghioc forja discret un dram de fericire, să-l dai celui ce-i ascuns în tine și să gravezi secunda-n care vine...

6.07.21

...inima mea a trecut pe acolo, s-o întîlnească pe-a ta; și, tiptil, venise si-un dor,scîncind, în tremolo; de mîn' aducea un fulger-copil... tăcerea-ți de ambră, cu nuri zglobii, povara iubirii și-o poartă discret – fecioară ce-așteaptă ai soarelui fii, pe buze și umeri cu-un vechi menuet... o stelă pe țărm, o broască țestoasă... vom serie-o poveste cu-n singur catarg... în ea vei intra, sublimă mireasă și-n vraja-cuvînt ce temeri le sparg... iar noaptea aceasta, **un magic olar**, poemul uimirii ni-l mîngîie iar...

10.07.21

...nu poți închide visul într-un țarc, nici apa modelată, vezi, cu dalta și nici săgeata, fără-un frate-arc; iubirea n-o schimbă mereu cu alta... să duci povara-nvățăturii, lin, prin clipe-ani, lipsite de eroare... și prin oglinzi, cu aura-destin, păstrează-ți sfînta inimii ardoare... fii slujitor cinstit al crucii tale, aceea spre temeinică blîndețe și, cavalier în oștile astrale, să poți sluji **a tainei tinerețe**; femeia ta să-ți fie-n zori regină spre prunci stelari...și pururi în lumină...

12.07.21

...noi nu-nțelegem vîrstele ce-au fost și nici pe-acelea care le trăim; ce vor veni, n-au încă niciun rost... certe rămîn doar cele-n țințirim... mai evadăm în tristețe monade, în landul lor, cu înțelepte valuri, cu scîncetul blazoanelor-dorade, ce niciodată nu ajung la maluri... uimirile, de EL și EA-s pictate, la masa cu tăceri migrînd spre ochi, cînd gîndul se divide în carate, iubirii să le fie dedeochi...

atunci EI simt astrala, grea sorbire, ce-i face UNU... **mai presus de fire...**

13.07.21

...numai iubirea iolei prindea vîntul în mreje suple, de oftat divin, cum lutierul simte-n lemn preasfîntul și fără frîu, un sunet pelerin; splendoarea lui – o faptă a durerii și-o sărbătoare din lumesc exil, un gînd pe țărmul rezervat plăcerii, cînd transa-i însăși zborul versatil... culcușul tău, în singura-i poveste, ascunde-un prinț, ca unduios descînt; el din neant a coborît și este o carte-a-nțelepciunii pe pămînt... cînd noaptea, vezi, devine curtezană, veghează ziua - **tainic suverană...**

17.07.21

...doar plînsu-n lume, zice-se, durează... ofranda lui – sclipire în neant, cum singerarea de coral e trează și face dorul un mister vagant, virgin în clipa cu aripi fluide, slujind vecia aspră, nencetat,, cînd doar speranța ușa mai deschide spre scîncetul poemului uitat... **în mine-i casa ta...** și e uimită, sub streășina-i se zbate un lăstun, ce-ți va aduce-o toamnă mult dorită, cînd rugăciune pentru tine-adun... în seara ceea eu voi fi poveste și-o floare-vis, ce doar în tine este...

2.07.21

...apare, iată-n cale,aventura pe-un pod, între silabe... efemer; ea, în destin își are sinecura, cu aura fugită din eter; pe scări de-argint iluzia coboară, cu-al vîrstei taler, magicul succin; norocul, ce-o-nsoțea odinioară, s-a rătăcit în abur de pelin... și, totuși, marea orgă a-ntîmplării, cu ițele ce le-mpletește soarta, trimite prin oglindă și cocorii și iola ta, ce părăsește harta - **o torță lunecîndă**, fără ham, ca și iubirea... ce senin ți-o dam...

9.07.21

...n-a auzit cuvîntul ce-i repaos... el zburdă-n limba noastră ca un ied; de la furnica-viață, pînă-n haos s-a-nvrednicit cu suflet de aed... el pribegeste-n vis, iubește clipa, are prin veac cu dînsa legămînt, tîmăduind și la iubiri aripa și lacrima-mblînzeste la mormînt... pe harfa dintr-o lebădă a verii, aduce vîntu-n sfînte armonii; el biciuie, pe drept și temnicerii și ai furtunii diavoli sinilii... cioplește, pentru suflet, noi etrave, spre-a domoli opreliștile grave...

11.07.21

NICOLAE CABEL

...în chinga rîmei zburd într-un padoc, suavi fluturi vîntură-mi idei, mai caut azi chiar trepte spre noroc și-o cale spre zeițele-femei... le-nchin și-acum sfioase madrigale, ce le trezec din veacuri depărtate, iar clipa o dezbrac de protocoale, iubire să-ți aducă pe-nserate, cînd tronul tău alunecă-n furtuna de mîngîieri furate-n sacru joc și tu rămi **icoana vie, una**, ce soarta mi-o trimite, la soroc; noi dăm atunci, în taină, ca obol, doar dorul pur... astralul vechi simbol...

8.07.21

...tu suflet pui în fiecare strofă și faci din gînd un arbore frumos, un strop-lumină în a zilei cofă și dintr-un greier, prințul curajos tăcerea modelînd-o monoton, cu un cri-cri ce l-a adus din lună – mîgietorul seri-amfitrion, ce fluturii de noapte îi adună, să facă alianță cu durerea, cu zorii ce surîd pe spaliere, sidef-mirajul să ne-arate mierea, cu care treci, femeie, spre-nviere, prin cînt de dor și tainică blîndețe, ce poate și **uimirea să le-nvețe...**

15.07.21

...ploua cu seară pe tăcerea noastră, la cină graiul aștepta mirat; pe fruntea ta – uimirea mea sihastră: tu, din surghiun, pe inger l-ai salvat; fereastra i-ai deschis-o blînd, încet, iar umbra ta l-a-nvăluit cuminte, i-ai dăruit secunda de profet și aripa iertării, de părinte... cu ochiul-floare-ai alinat lumina în zbucium șuierat, acolo-n vatră, din vechiul far ai fost salvat calina icoană, tîmuită într-o piatră... cu brațul drept, în zorii fără vînt, tu mi-ai deschis **altarul din... Cuvînt...**

18.07.21

cititorule, cuvintele cu bold italic reprezintă titlul poemului

„Canoanele” identității

✎ Prof. univ. dr. VERGINIA VEDINAȘ

Nu cred că vreunul dintre cei care zăboviți acum pe aceste rânduri, umplându-mi inima de bucurie, v-ați fi gândit vreodată ca vom trăi vremuri în care să fie atât de greu să ne păstrăm identitatea. Că vom duce bătlăii cel puțin la fel de dure precum cele pe care le-au trăit strămoșii noștri spre a apăra trupul țării. Însă un alt fel de duritate. Lor le-a fost chinuit trupul, nouă ne torturează sufletul. Pe ei i-a ros gerul, i-a bătut crivățul, pe noi ne desfigurează „aerul condiționat” al modernității, al așa ziselor „drepturi ale omului”, sub umbrela căroră se petrec cele mai năprasnice cataclisme la adresa umanității și a oamenilor.

Obişnuiesc, dimineața, sau noaptea când mă mai trezesc, pentru că gândurile ne țin de atâtea ori treji sau ne transformă în niște „tălhari de somn”, să mai „rup,” câte-o știre de pe canalele de televiziune, să mai urmăresc câte un crâmpei de emisiune. Astăzi cu ce credeți dumneavoastră că am spus „bună dimineața” vieții? Cu o dezbatere în care un personaj își vărsa năduful pe administrația municipiului București care îl împiedică, pe el și pe comunitatea căreia aparține să desfășoare o paradă într-o zi de sămbătă anume stabilită, într-un zonă anume stabilită, care nu putea să fie alta decât Calea Victoriei, pe care mulți o asemuiesc cu Bulevardul Champs Elysees din Paris. Am înțeles că s-au făcut „oferte” de zile și de zone, dar nu, musai acelea erau preferate.

Un scurt recurs la istorie ne aduce aminte că această stradă, care la sfârșitul secolului al XVII-lea a primit numele de „Podul Mogoșoia”, a fost reabilitată sub cel pe care îl poartă și azi cu mândrie la 8 octombrie 1878, atunci când armata română a intrat triumfătoare în Capitală, după victoria obținută în războiul de independență. Ea a fost străbătută cu fală, de soldații români întorși vâlguiți, dar triumfători, după victoriile de la Plevna și de la Grivița. Fiecare piatră, nu doar fiecare clădire, sunt încărcate de povești, de fascinația unui trecut în care Bucureștiul era alintat ca „Micul Paris”.

La aproape un secol și jumătate de la data când a primit marșul triumfal al eroilor neamului, care i-au dat și numele, Calea Victoriei s-a transformat în

locul preferat pentru alt gen de *marșuri*, exercitat în numele *statului de drept* și al *democrației*.

Ca slujitor al dreptului administrativ, tot ce mi se întâmplă se raportează la ceea ce sunt profesional. Și pe studenții mei îi sfătuiesc să urmărească ce se vehiculează în mass media cu o „ureche” în curs de „specializare”, în care să identifice informațiile, conceptele, să le raporteze la ceea ce noi, dascălii lor, îi învățăm. Drept vă spun că ascultam cavalcada de reproșuri pe care reprezentantul comunității „nedreptățite” o aducea administrației locale, în care se prăvăleau concepte precum *drepturile omului*, *stat de drept*, *democrație* și mă întrebam, precum Poetul nostru Național, doar că altele erau nenumăratele care mă frământau, ce are democrația cu problema respectivă?

Democrația nu înseamnă libertate absolută, nu este tărâmul bunului plac, cum, din păcate, s-a înțeles prea adeseori la noi. Hegel spunea că *statul de drept înseamnă înlocuirea domniei oamenilor cu domnia legii*. Dar nu a oricărei legi, pentru că,

dacă judecăm astfel, am putea crede că și în regimul trecut am avut stat de drept, pentru că legea era respectată. Democrația este **biruința legii care reflectă interesul general și care recunoaște prioritatea lui față de interesul particular**.

Cât privește libertatea, în general și drepturile și libertățile omului, în particular, ele sunt valori fundamentale, al căror exercițiu este și el reglementat prin legi. Astfel se face că în Constituțiile statelor lumii, inclusiv în Legea noastră Fundamentală, *drepturile și libertățile fundamentale* sunt reglementate împreună cu *îndatoririle*, în titlul II care debutează cu niște *dispoziții generale*, unde sunt consacrate principiile care le guvernează, urmează apoi reglementarea lor propriu-zisă, pentru ca în final să îl regăsim pe Avocatul Poporului, cel înnoobilat cu misiunea de *apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice*.

În cele patruzecișisase de articole câte numără această parte a Constituției regăsim prevederi prin care s-a urmărit ca dreptul să nu se transforme în abuz de drept, să fie exercitate *cu bună credință*, *fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți*, cum prevede art. 57. Este adevărat că potrivit art. 26, *persoana are dreptul să dispună de ea însăși*, însă trebuie să facă acest lucru *fără să încalce drepturile și libertățile altora, ordinea publică și bunele moravuri*.

Respect, cu toată forța sufletului și conștiinței mele, ființa umană. Cred până-n străfund că avem dreptul să fim noi înșine. Dar acest lucru nu înseamnă că ne așează pe unii deasupra celorlalți. Că drepturile unora dintre noi sunt mai importante decât drepturile celorlalți. Mi-am asumat, de-a lungul carierei mele de avocat, reprezentarea celor care aveau altă credință religioasă decât a mea și am suportat consecințele. Dar „pierderile” pe care le-am suferit atunci mi-au înnoobilat ființa. Au fost, în realitate, un *câștig*.

Nu știu cum simțiți dumneavoastră, dragii mei, dar mie mi se pare că „se trage” din toate părțile în identitatea noastră. Și că noi, în loc să ne apărăm, ne supunem. Ne e teamă să ne spunem punctul de vedere, pentru că să nu fim „catalogați” într-un mod care „nu e la modă”, ca să fac un joc de cuvinte. Ne împiedicăm în fricri meschine, ne lăsăm mocirlă în compromisuri.

Nădăjduiesc că rândurile acestea nu au supărat pe nimeni. Și nici cele pe care intenționăm să le așternem în viitor. Simțim nevoia să așezăm ceea ce am adunat în atâta amar de experiență profesională și publică întru slujirea valorilor de la care nu vom abdică nici-o dată. Iar prima dintre ele este identitatea noastră.

ne că este una minunată, dar care absentează cu desăvârșire, pierdută prin clipulețe video, tatuaje, unghii și postări pompoase, în care te folosești de figura copilului pentru a atrage mai multe like-uri spre egoul tău de carton.

Despre Africana, Turbo și Bonibon

✎ IOAN LAURENȚIU VEDINAȘ

Atunci când eram un copil mic, primeam uneori, în limita posibilităților, o ciocolată cu lapte, alteori un pachet de pufuleți sau de biscuiți, câte o înghețată la dozator sau mă mai premia tata cu câte un Rio Kiwi atunci când caligrafia îmi ieșea perfect, iar foaia nu mai trebuia ruptă din caiet.

Aproape de fiecare dată, în limita posibilităților postcomuniste sărace, dar demne, eram recompensat pentru câte o faptă bună sau pentru câte o mică reușită.

De cele mai multe ori, la fel ca și cei mai mulți din generația mea, atunci când ne aflam într-o alimentară, mă rugam de ai mei „să-mi ia și mie asta”.

Mi se explica politicos, dar ferm, că nu sunt bani sau că pur și simplu nu e cazul. Toate făceau parte din ciclul unui termen arhaic, numit EDUCAȚIE.

De ce spun toate astea? Pentru că adesea asist la scene hilare, cu așa-ziși părinți care efectiv blochează casele de marcat, formând cozi interminabile în spate, pentru că proge-nitura de câțiva anișori își dă seama că vrea și de-aia, vrea și de-aia...

Iar mâna tatuată a bunului părinte se grăbește cu îngăduință și generozitate să le pună în coș. Mai mult decât atât, participă activ la dorințele hulpave și inconștiente ale copilului, încurajându-l: - Dar din asta

roz ai, tati? Și bomboane? Și kinder.. Nu vrei?

Ce naiba, doar ai bani... N-o să te faci de râs atunci când îți cere copilul și ca să compensezi atenția pe care ar trebui să i-o dai, îi satisfaci tot acel haos de dorințe vizuale, formate din niște etichete frumos colorate.

Eu, că n-am fost un școlar prea bun, mă întreb, totuși... Cum îi vei mai răsplăti prima notă bună la Aritmetică sau la Cîțire? Cum îl vei mai premia după Tabla Înmulțirii sau după ce îi iese bine prima coală cu bastonașe?

Cum vei mai reuși tu, ca părinte-pedagog ce ar trebui să fii, să-l înveți să prețuiască și să merite ceva? Cum îl vei mai învăța să se bucure, dacă tu îi amputezi aceste etape, umflându-i burtica cu tot ce crede că vrea și tot ceea ce crezi tu că îl face fericit?

Nicicum... și din păcate, niciun „aftăr-scul” nu va compensa educația pe care părinții ar trebui s-o nutrească în copil în primii ani de viață și care observ cu tot mai mult amărăciune

Laura Cornea

Motto: „Oricât ar bate inima de tare nu poți să ții pasul cu pasiunile ei”.

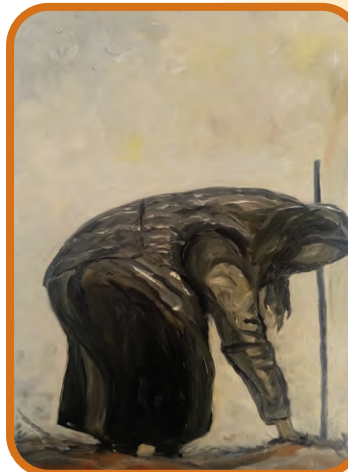
✎ COJOCARU VERGIL-COVER

Artist plastic și cadru medical, salvatoarea și îngrijitoarea bolnavilor din spitale, cu talent, muncă și puteri magice, creează și întreține frumusețea artelor plastice în folosul oamenilor aflați în suferință și nu numai.

Artistica plastică **Laura Cornea** în calitatea de cadru medical știe că sănătatea este cea mai de seamă victorie; mulțumirea este cea mai de seamă bogăție; încrederea este cea mai însemnată rudă; năvna e cea mai înaltă fericire. Este iubită și apreciată ca om și artist plastic de către cei aflați în suferință și de iubitorii de artă și frumos, și pentru credința domniei sale: cunoașterea depinde de învățătură, cinstea de fapte, bunăstarea de sânguină, recompensa de soartă. „Sănătatea, statornicia și puterea sunt bucurii mari dar ele sunt inutile, fără desfătarea dată de dragoste”. Într-un taifas artistic între Laura Cornea și subsemnatul Cojocaru Vergil Cover s-a tras concluzia că nu există în lume nimic mai important decât rezultatele gândirii activității omului activ, indiferent în ce domeniu de activitate. Când este o activitate artistică, onoarea cuvenită este o răsplătă binemeritată pe care iubitorii de artă și frumos o acordă artistului creator de artă și frumusețe artistică, în care mintea și cu-

rajul dau viață nemuritoare sufletului și înțelepciunii. Ca toți artiștii plastici, creator de frumos și Laura Cornea trăiește setea de afirmare și apreciere de către cei ce iubesc și admiră artă. Subsemnatul consider arta plastică și pe artiștii plastici ca ceva sfânt, de neprețuit. Iubirea pentru oameni, suflet și înțelepciune sunt calități minunate, măsură a vieții și personalității Laura Cornea. Ca artistă plastică, Domnia Sa vede în dragostea pentru artă și frumos dorința de a desfăta oamenii cu frumusețea, iar frumusețea, pentru artistă, este un fel de „strălucire” care atrage sufletul uman. Pentru artista plastică Laura Cornea pictura domniei sale, pentru ea și oameni, reprezintă dreptul sufletului și trupului de a „fura” din binefacerile artei. Lucrările expuse în publicația „Cronica Timpului” a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, dacă putem să le înțelegem glasul cromatic au chemarea și îndemnul: „oamenii pot obține pe Pământ cea mai bună viață, bucurie, glorie și orice fericire, prin puterea rațiunii, talent, muncă, înclinație, inteligență, frumos caracter și aleasă purtare”. Din sufletul său mare Laura Cornea dăruiește iubire unor copii cu dizabilități, printr-un curs de terapie prin pictură. Despre această activitate voluntară vom mai vorbi.

N.B. - Vă mulțumesc, doamnă Laura Cornea, că suntem contemporani și iubim arta, frumusețea, iubirea din oameni.

TEȘU SOLOMOVICI și iubirea cuvântului românesc în Țara Sfântă

am înființat „Cinemateca Filmelor Românești”, am organizat Cafe-Teatrul în românește, am vernisat prima expoziție de artă fotografică românească (expoziția foto-reporterului Aurel Mihailopol) și prima expoziție de artă plastică românească (expoziția pictoriței Iustina Popescu), am organizat sute de acțiuni culturale-artistice, o vreme am fost președintele Asociației Culturale de Prietenie Israel-România, am lucrat la „Glasul Poporului”, ziarul românesc al Partidului Comunist din Israel, apoi redactor-șef la „Revista mea”, am fost inițiatorul turneelor teatrale românești în Israel. De 6 ori am adus Teatrul Național din București în frunte cu Radu Beligan în Israel, de 31 ori pe Florin Piersic! O activitate „românească” prea intensă ca să nu trezească bănuielele Mossadului. N-am fost scutit de necazuri, din ambele părți ale baricadei. În 1984, după semnarea contractului unui turneu cu Olga Tudorache, Victor Rebengiuc, Carmen Tănase și Radu Duda (astăzi Prințul Radu), am fost „ridicat” de la hotel, și „invitat” la un dineu fastuos. Eram „oaspetele” generalului Iulian Vlad care, între țuici, icre negre, mâncăruri vânătoarești și cupe de șampanie, m-a ispitit la o „colaborare” mai apropiată. Când a înțeles că mai apropiată decât fusese până atunci nu era posibilă, m-a pocnit cu o interdicție de intrare în România de 5 ani. Mult mai târziu, înainte de a muri, bolnav fiind, fostul șef al Securității române a dorit să meargă la Zidul Plângerii din Ierusalim. Ne-am întâlnit în Rishon le Zion, acasă la o cunoștință comună; eu adusesem o cutie de icre negre și o sticlă de șampanie. L-am întrebat pe general: „- Știi de ce am adus acestea?” Și-a amintit și a zămbit, ușor jenat.

- **Vorbiți-ne despre Editura Teșu. Ce cărți publicați și unde le putem găsi?**

- După decembrie 1989, mulți au venit din străinătate în România atrași de oportunități comerciale sau pur și simplu din porniri sentimentale. Printre ei și mulți israelieni originari din România. Ei au inițiat afaceri în industrie, transporturi, imobiliare, în domeniul sanitar etc. Etc. Eu am făcut o editură. Nu din rațiuni comerciale. Aveam de răz bunat o nedreptate. Student fiind, am ales „Lucafașul” de Mihai Eminescu, ca lucrare de încheiere a studiilor universitare la Filologia din București. Asta se întâmpla în 1964. Aveam nevoie de „Viața lui Mihai Eminescu”, faimoasa carte a lui George Călinescu. Cartea exista la biblioteca Facultății de Filologie, dar era inclusă în... „fondul secret”. Nu putea fi consultată de oricine. 36 de ani mai târziu, în 1990, când m-am reîntors în România, am înființat Editura TEȘU și prima carte tipărită a fost „Viața lui Mihai Eminescu” de George Călinescu, ediția princeps, adică exact așa cum a tipărit-o Călinescu în 1932. Pentru că în anii comunismului Călinescu a fost nevoit să „curețe” cartea și să-l proletarizeze pe marele poet. Eminescu a fost și a rămas pentru mine „Lucafașul”. În Israel am organizat multe activități culturale, evocându-l pe marele poet și rectitudinile poeziei. Îmi amintesc de concursurile „Cele mai frumoase versuri eminesciene”, pe care le-am organizat. La primul concurs a câștigat un bătrân pensionar din Ierusalim, care a recitat: „Cu durerea iubirii/ Voind sufletu-mi să-l vind- / L-am chemat în somn pe Kama/ Kamadeva, zeul indic”. Doamne, cum mai suna acolo, la Ierusalim, melodia unică a poeziei eminesciene...

- **Revista dumneavoastră MAXIMUM se bucură de un mare succes în Israel. Care este scopul și mesajul acestei reviste?**

- „MAXIMUM” sărbătorește numărul 100. În cei 20 de ani de existență a revistei, m-am străduit să țin treaz interesul pentru cuvântul românesc în Țara Sfântă. O spun cu sentimentul că îndeplinesc o datorie.

- **Mihail Sebastian v-a influențat creația? Există o compatibilitate între dumneavoastră și acest scriitor?**

- Romanele și nuvelele lui Sebastian, teatrul care l-a scris, eseistica și critica sa literară sunt înscrise în istoria literaturii române, dar geniul lui Sebastian s-a exprimat în cea mai bogată și complexă modalitate în jurnalistică sa. Ani de-a rândul Sebastian a scris zilnic, uneori câte trei-patru articole, note, interviuri, polemici, mustind de inteligență, de idei noi și de vervă jurnalistică. Nu mai există în istoria scrisului românesc un asemenea model. Da, Mihail Sebastian m-a convins că fără patimă și deplină dăruire nu există jurnalism autentic.

- **Aveți o relație onorantă cu Academia Română. Ce colaborări ați avut și aveți cu membrii acestei prestigioase instituții?**

- Într-adevăr, onorantă! Editura Academiei Române mi-a editat două din cărțile mele, la care țin enorm: „O istorie altfel a Evreilor din România” (cu prefețe semnate de academicienii Dinu C. Giurescu și Răzvan Theodorescu și „Hitler, mareșalul lui Antonescu și Evreii. Felix Dies. Ce s-a întâmplat la 13 octombrie 1942” (cu prefața academician Ioan-Aurel Pop). Ce

onoare poate fi mai mare decât aceea de a-ți vedea scrisul publicat sub egida celei mai înalte instituții de cultură a țării? Nu voi uita niciodată acea clipă când scriitorul academician D. R. Popescu, directorul Editurii Academiei Române, mi-a întins spre semnare contractul de editare a cărții mele. Îmi tremurau mâinile. Cred că am devenit și alb la față. Marele scriitor a observat emoția, a zămbit și mi-a zis prieteneste: „- Hai, dragă, e o simplă formalitate, să sperăm că vei mai semna contracte cu noi”.

„- Doamne ajută!”, am băguit. A fost ceva de bun augur, pentru că nu după multă vreme mi s-a publicat la Editura Academiei o nouă carte.

- **Ce alte legături de suflet mai aveți?**

- Aș vrea să spun câteva vorbe despre marele meu prieten, academicianul Nicolae Breban și despre Nichita Stănescu. Cu Nicolae mă cunosco de cum începuserăm să umblăm timizi pe culoarele „Gazetei Literare”. Sunt aproape 70 de ani de atunci. Publicasem prima mea recenzioară în „Gazeta literară”, Nicolae și Nichita nu se grăbeau să publice. Nicolae voia să debuteze cu un roman. Îi admiram cutezanța. O admirație absolută care s-a păstrat și astăzi. Cu Nichita se întâmpla ceva ciudat, cred că se temea să publice ceea ce scria în secret. Odată ne-a invitat la el acasă, la Ploiești. Mama lui Nichita, fiica unui general rus „alb”, ne-a primit cu dragoste și bunătăți. S-a băut și nițică votcă. Eram acolo câțiva tineri, abia ieșiți din adolescență, Nichita, Matei Călinescu, Cezar Baltag, Petre Stoica, Teșu, foarte siguri că ne așteaptă gloria literară, nerăbdători să ne afirmăm. Am recitat din poeziile noastre, am cântat, ne îmbrățișau tineretea și prietenia. L-am somat pe Nichita să ne citească din poeziile sale. Foarte sobru, Nichita a căutat un caiet, l-a deschis și a citit. Ascultam vrăjiti. Răsuna o poezie, alta de care se publica pe vremea aceea. Am înțeles de ce Nichita nu se grăbea cu publicarea lor. Era conștient că poezia sa nu se va publica. Nu-i venise vremea. Ceva mai târziu, pe furie, am căutat caietul din care citise Nichita. Intenționam să-l fur, să-l ascund, devenea un document literar peste timpuri. Am rămas stupefiat: paginile caietului erau toate goale, nimic, nicio poezie scrisă, niciun rând. Nichita recitase minute în sir poezii pe care le improvizase ad-hoc. Apoi drumurile noastre au făcut o mare cotitură. Când puteam să mă bucur de afirmarea glorioasă a lui Nicolae Breban și a lui Nichita, am fost silit să emigreze. Urmare a faptului că fusesem arestat în 1957 de agenții de Securitate, exmatriculat din facultate, exclus din UTM, dat afară din funcția de șef al secției de literatură a cotidianului „Munca”, și, cel mai grav, interzis de a mai publica în presa românească. De ce s-au întâmplat toate aceste nenorociri? N-o să vă vină să credeți, eram în bună prietenie cu Florin Pavlovici, coleg de facultate. El fusese arestat și am participat la procesul grupului de studenți implicați în evenimentele legate de revoluția din Ungaria. Când a intrat în sala de judecată, mi s-au încrucișat privirile, am vrut să-l îmbrățesc și am ridicat degetele groase de la ambele mâini în sus, un gest prietenesc, de speranță, „fii tare, dragul meu, Florin”. Ceva m-a filmat, cineva m-a denunțat, cineva mi-a zdrobit mi-mea viața. Jumătate de secol mai târziu, revenit în România, am deja în vârstă, mi s-a zis să-mi aranjez drepturile mele la pensie. Dar nu am putut face rost de acte. Lucrasem la revista „URSS azi” (cine o mai știe?) tipărită de defuncta Asociație de Prietenie România-Uniunea Sovietică (ARLUS), și la „Scănteia Tineretului”, și la „Munca”, ziarul sindicatelor. Imposibil să dau de arhivele lor, așa că n-am putut prezenta la tribunal dovezile necesare pentru a mi se aproba o pensie. M-a salvat Nicolae Breban, care a venit în instanță și a depus mărturie, sub jurământ, că mă știe de jurnalist din „illico tempore”.

- **Un mesaj cititorilor UZPR?**

- Shalom, noroc și sănătate! UZPR merită toate sufragiile noastre, a jurnaliștilor de limba română de pretutindeni.

Interviu de Claudia Motea

www.hyperion.ro

ADMITERE 2021 la UNIVERSITATEA HYPERION

Universitatea HYPERION

Calea Călărașilor nr. 169, sector 3, București,
Telefon 021.321.46.67; 021.327.44.64
www.hyperion.ro

ADMITERE 2021 **16 PROGRAME DE**
MASTERAT **MASTER**

- Fizica materialelor și aplicații - 4 semestre
- Guvernanță economică europeană - 4 semestre
- Leadership și managementul resurselor umane - 4 semestre
- Leadership și consultanță în afacerile comerciale internaționale - 4 semestre
- Audit financiar-contabil și consiliere - 4 semestre
- Managementul investițiilor - 4 semestre
- Managementul proiectelor tehnice și tehnologice - 4 semestre
- Dreptul penal al afacerilor - 3 semestre
- Diplomatie culturală - 4 semestre
- Geopolitică, istorie și relații internaționale - 4 semestre
- Managementul mediului și dezvoltarea durabilă - 4 semestre
- Comunicare mediatică și publicitate - 4 semestre
- Artă acrotului. Metode de înnoire a mijloacelor de expresie - 4 semestre
- Dramaturgie cinematografică. Scenaristică Film și TV - 4 semestre
- Psihologie clinică și consiliere psihologică - 4 semestre
- Comunicare interculturală și traducere profesională - 4 semestre

Înscrieri și informații suplimentare la Secretariatul General
din Calea Călărașilor 169, sector 3, București
Luni – Vineri: 9:00 – 17:00;
Sambata – Duminică: 9:00 – 14:00;
Telefon: 021.327.44.64; 021.327.44.65; 021.321.46.67; 021.321.64.04

Universitatea Hyperion

ADMITERE 2021 **HYPERION**
LICENȚĂ

- Fizica: ZI (3ani)
- Informatică: ZI (3ani)
- Contabilitate și informatică de gestiune: ZI / ID (3ani)
- Management: ZI / ID (3ani)
- Finante și Banci: ZI / ID (3ani)
- Afaceri internaționale: ZI / ID (3ani)
- Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor: ZI / ID (3ani)
- Drept: ZI / ID (4ani)
- Istorie: ZI (3ani)
- Geografie: ZI (3ani)
- Jurnalism: ZI (3ani)
- Artele spectacolului de teatru (Actorie): ZI (3ani)
- Cinematografie, fotografie, media (Regie de film și TV, imagine de film și TV: ZI (3ani)
- Psihologie: ZI (3ani)
- Științe Politice: ZI (3ani)
- Limba și literatura română - o limbă și literatura străină (engleza, japoneza): ZI (3ani)
- Automatică și informatică aplicată ZI (4ani)

Înscrieri și informații suplimentare la Secretariatul General
din Calea Călărașilor 169, sector 3, București

Luni – Vineri: 9:00 – 17:00;
Sambata – Duminică: 9:00 – 14:00;
Telefon: 021.327.44.64; 021.327.44.65; 021.321.46.67; 021.321.64.04

ELENA SPÂNULESCU

Director de Imagine Instituțională
Universitatea Hyperion
Redactor șef Redacția Hyperion
www.bpuh.hyperion.ro
facebook.com/universitateahyperion

UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREȘTI este prima universitate privată apărută în România, în anul 1990, acreditată prin legea 275/2002.

La 1 iunie 2021, Universitatea Hyperion dă start înscrierilor în anul universitar 2021-2022.

Oferta educațională 2021 acoperă o paletă completă de specializări și competențe ale căror alăturare creează permanent oportunități de progres interdisciplinar și creșterea ratei de absorbție pe piața muncii, principalul obiectiv al **Universității Hyperion**. Dovada o reprezintă zecile de mii de absolvenți ai **Universității Hyperion** ce alcătuiesc deja o comunitate solidă, vizibilă și cu un cuvânt important în cele mai diverse domenii.

Viitorii studenți vor beneficia de **17 programe de licență** și **16 programe masterale**. Înscrierea se va putea face atât la secretariatul general al **Universității Hyperion** din **Calea Călărași nr. 169, parter, corp A, sector 3**, cât și **online** accesând **Formularul de înscriere**, disponibil pe hyperion.admitere.ro.

Candidații vor fi **admiși la programele de licență**, pe baza mediei obținute la examenul de **bacalaureat**, în ordinea înmatriculării și în limita locurilor disponibile.

Universitatea Hyperion din București este prima și singura instituție de învățământ din România care organizează **Curs de pilotaj cu drone comerciale**, în scopul utilizării acestora în numeroase domenii cu aplicații multiple.

Cursanții beneficiază de **personal calificat**, cu experiență îndelungată în **industria UAV (Unmanned Aircraft Vehicle)**, având astfel oportunitatea de a învăța direct de la experții care cercetează, proiectează și construiesc drone, utilizând microcontrolere ARM.

Cursul vine în întâmpinarea celor cu vârsta de peste 18 ani, care își doresc să piloteze o dronă sau desfășoare activități tehnice în locuri greu accesibile, **multicopterele** oferind soluția optimă pentru reducerea timpului acordat intervențiilor și eliminarea eventualelor riscuri cauzate de lucrul în zone de hazard.

Studenții care aleg să studieze la **Universitatea Hyperion** vor beneficia de îndrumarea unui corp profesoral elitist, taxe de școlarizare accesibile, burse de studii, stagii de practică în mediul public și privat, campus modern, dotări și tehnologii de ultimă generație, platforme online, **cursuri și tutoriale de concepție proprie din domeniul IT** vizualizate în peste 160 țări, cazare în cămin studentesc, sală de sport, studiouri de radio și TV ultra HD, redacție de ziar și agenție de presă, masterclass-uri și workshop-uri cu invitați de renume, sală de spectacole, evenimente culturale și științifice de marcă promovate de Biroul de Presă bpuh.hyperion.ro.

Intră pe hyperion.ro/admitere, bpuh.hyperion.ro, instagram.com/universitateahyperion sau pe facebook.com/universitateahyperion și vei găsi toate informațiile necesare!
Înscrie-te și tu la Universitatea Hyperion, suntem aici pentru tine!

UNIVERSITATEAHYPERION

ÎNSCRIE-TE ONLINE PE
admitere.hyperion.ro

INFORMAȚII LA TELEFON: 021 327 44 64
ȘI PE WWW.HYPERION.RO
PROGRAM: LUNI - VINERI: 09 - 17

www.bpuh.hyperion.ro/universitatea-hyperion-organizeaza-cursuri-de-pilotare-drona/

Un mare campion „vâslește” spre ceruri

Nici acum nu pot să cred că IVAN PATZAICHIN, marele sportiv și antrenor de canoe, devenit ulterior antreprenor, nu mai e printre noi. I-am urmărit cariera deosebită, participând ca jurnalist și la evenimente importante cum au fost Jocurile Olimpice, Campionate Mondiale și Europene, decernarea unor trofee, ori la dezvelirea statuii din fața stadionului din șoseaua Ștefan cel Mare. Dar și la aniversări ale clubului Dinamo sau la adunări generale de alegeri ale federației de specialitate, la finele cărora accepta cu greu propunerea de a fi vicepreședinte. Nu i-a plăcut nicodată postura de șef, la lotul olimpic fiind coordonator. L-am simțit parcă descătușat după ce n-a mai fost ales vicepreședinte, nederanjându-l criticele nedrepte ale unor colegi din țară, care-i contestau meritele de tehnician prin prisma rezultatelor din ultima vreme ale elevilor săi la competiții internaționale importante. Drumurile noastre s-au mai intersectat și după ce s-a retras din activitatea sportivă, trecând la cea de antreprenoriat. Despre toate acestea am scris în cartea „Seniorii sportului românesc”, ce urmează să apară la editura UZP.

„Amiralul” flotilei românești merge mai departe

De necrezut, dar Ivan Patzaichin, cel supranumit „amiralul” flotilei românești de kaiac-canoe, a trecut de borna 70. Ca și alți colegi de generație cu rezultate remarcabile în sport, a găsit modalități de a fi în activitate și după ieșirea la pensie., o bună parte din proiectele sale de antreprenoriat având o strânsă legătură cu sportul.

Plecat la 16 ani din inima Deltei, de la Mila 23, sat aparținător comunei Crișan, unde era...ajutor de pescar pentru tatăl său, a ajuns la clubul bucureștean Dinamo, recomandat de consătenii Nicol Carabiciov și Serghei Covaliov, campioni mondiali. Unde avea să activeze 18 ani ca sportiv și 25 ca tehnician. Pregătit la lotul național de marele antrenor Radu Huțan, care l-a învățat tainele viitoarelor succese în barca de canoe și, ulterior de Simion Ismailciuc, a participat la cinci ediții ale Jocurilor Olimpice de Vară, de unde a revenit cu patru medalii de aur și trei de argint, cucerite singur, dar și împreună cu Serghei Covaliov sau Teodor Simionov. Perioadă în care a mai luat 22 de trofee mondiale, unul european, 30 balcanice, peste 40 de titluri de campion al României, la canoe simplu, dublu, pe distanțele de 500, 1000 sau 10.000 de metri.

Ca antrenor, la lotul național, din 1986 până în 2009, i-a instruit pe elevii săi pentru a câștiga nu mai puțin de

RADU LEVÂRDĂ

150 de medalii olimpice, mondiale și europene. Cele mai prețioase le-au obținut Florin Popescu și Mitică Pricop la Jocurile Olimpice de la Sydney, care au devenit apoi și campioni continentali la Szeged, unde am avut privilegiul să le urmăresc cursele și să mă bucur alături de ei.

A absolvit Institutul de Educație Fizică și Sport în 1983, iar în 2008 a prezentat dizertația „Educația fizică și managementul structurilor și activităților sportive”. Este maestru internațional al sportului, din 1982, distins ulterior cu Ordinul Colanul de Platină, din partea Comitetului Internațional Olimpic, condus de Juan Antonio Samaranch, cu Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de Ofițer, Meritul Sportiv clasa I, Decorația Regală Nihil Sine Dio, din ordinul Majestății Sale Mihai I, Ordinul Național Steaua României în grad de Cavaler, din partea președintelui României, Klaus Johannis, ultimul, la împlinirea a 70 de ani. La care se adaugă distincția Sportivul secolului XX, din partea către Federației Internaționale de specialitate. Între timp, a avut surpriza de a fi invitat la inaugurarea propriei statui în fața stadionului Dinamo. Cu modestia-i recunoscută, a declarat numeroșilor reprezentanți ai presei că nu trebuia să se întâmple acest lucru, alte personalități sportive meritând, în opinia lui, această onoare. Am considerat atunci și acum, că o merita cu prisosință.

Ieșind mai devreme la pensie, a considerat că e dator să dea sportului o bună parte din ce obținuse de-a lungul anilor. A fondat, împreună cu arhitectul Teodor Frolu, Asociația Ivan Patzaichin Mila 23, destinată promovării proiectelor de dezvoltare durabilă pe apă și a zonelor naturale din România, de interes local și regional. După care a trecut la un alt proiect de antreprenoriat social, Rowmania, ce includea, printre altele, o competiție de vâslit cu canotci (combinație între canoe și lotcă, obiect realizat manual de Paul Vasiliu, după o idee a lui Ivan, preluată de la meșteșugul marangozilor din Delta Dunării) în echipaje de 10+1, mai întâi pentru reprezentanții

comunităților din Rezervația Biosferei Naturale Delta Dunării. Devenită apoi festival internațional al bărcilor cu vâsle, Romania Fest, ajunsă la ediția cu numărul 10. A urmat proiectul Apele Unite Române, mini festivaluri pe apă în orașe străbătute de râuri sau cu deschidere de lacuri, contribuind la popularizarea agrementului cu bărcile cu vâsle. Au mai fost lotca habitat, un proiect conex, la Mila 23, cu servicii de pescaturism, un altul de ecoturism, traseul culinar pescăresc, pe triungiul Crișan-Caraorman-Mila 23. Activitate care i-a adus titlul de ambasador cu pașaport diplomatic al ecoturismului, alături de alte șapte personalități din lume.

Ultima găselniță marca Ivan o reprezintă cele două restaurante cu specific exclusiv pescăresc la Tulcea și București, supervizate la bucătărie, în funcție de timpul avut la dispoziție, de Patzaichin. Care urmărește și bucul mers al centrelor de promovare a pescaturismului și magazinelor de suveniruri din Deltă, aflate în apropiere..

Modest, respectuos, amabil cu toată lumea, marele campion recunoaște că nu are timp cât ar dori și pentru grădinarit în curtea de la Snagov, dar continuă să viseze la un nou sportiv de top plecat de pe meleagurile mirifice ale Deltei Dunării spre marea performanță.

AVOCATUL CASEI

MĂSURI DE PROTECȚIE JURIDICĂ A VICTIMELOR VIOLENȚEI DOMESTICE (III)

(urmare din numărul trecut)

Transpunerea Directivei 2012/29/a Uniunii Europene, de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității, s-a realizat prin Legea nr. 97/2018, respectiv prin OUG nr. 24/2019, care aduc modificări Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor. Art. 14 din Legea nr. 211/2004 face trimitere la condițiile în care se poate acorda asistență juridică gratuită, la cerere, respectiv pentru: •persoanele asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la: infracțiunile de omor, omor calificat, prevăzute la art. 188 și 189 Cod penal; o infracțiune de vătămare corporală, prevăzută la art. 194 C. pen.; o infracțiune intenționată care a avut drept urmare vătămarea corporală a victimei; o infracțiune de viol, agresiune sexuală, act sexual cu un minor, coruperea sexuală a minorilor, prevăzute la art. 218 – 221 C.pen.; •soțul, copiii și cei aflați în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor de omor, omor calificat, precum și a infracțiunilor intenționate care au avut ca urmare moartea persoanei. De asemenea, art. 14 alin. 2 prevede că asistența juridică gratuită se acordă victimelor dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul României sau, în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită în afara teritoriului României, dacă victima este cetățean român sau străin care locuiește legal în România și procesul penal se desfășoară în România. Aceleași drepturi la asistență juridică gratuită le au și victimele traficului de persoane, conform Legii nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, lege specială care face trimitere, la art. 44 alin.2, la drepturile prevăzute de Capitolul IV din Legea nr. 211/2004. În situația în care victima a suferit o altă infracțiune decât cele prevăzute la art. 14 alin. 2 din Legea nr. 211/2004, aceasta poate solicita asistență juridică gratuită în măsura în care venitul lunar pe membru de familie a victimei este cel mult egal cu salariul de bază minim brut pe țară stabilit pentru anul în care victima a formulat cererea de asistență juridică gratuită. Art. 16 face referire la alte condiții pe care victima infracțiunii trebuie să le îndeplinească pentru a avea acces la asistență juridică gratuită: •sesizarea organelor de urmărire penală sau a instanței de judecată în termen de 60 de zile de la data săvârșirii infracțiunii; •dacă victima s-a aflat în imposibilitatea, fizică sau psihică, de a sesiza organele de urmărire penală, termenul de 60 de zile se calculează de la data la care a încetat starea de imposibilitate; •în ceea ce privește victimele care sunt minore ori puse sub interdicție judecătorească, sesizarea organelor de urmărire penală poate fi făcută de reprezentantul legal al minorului sau al persoanei puse sub interdicție.

Victimele infracțiunilor prevăzute la art. 14 din Legea nr. 211/2004 vor urma aceeași procedură descrisă anterior și pentru acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii. De asemenea, organizațiile neguvernamentale, care desfășoară activitatea în domeniul protecției victimelor, pot depune cerere pentru acordarea asistenței juridice gratuite sau pentru acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești în numele victimelor, dacă aceasta a fost semnată, în prealabil, de către victimă. În același mod se procedează și în situația în care, de pildă, victima violenței în familie îndeplinește condițiile de venit prevăzute la art. 15.

Infracțiunile de violență în familie sunt prevăzute de art. 199 Cod penal, astfel: 1) dacă faptele prevăzute în art. 188 (omorul), art. 189 (omorul calificat) și art. 193 (lovirea sau alte violențe), art. 194 (vătămare corporală), art. 195 (lovirea sau vătămările cauzatoare de moarte) sunt săvârșite asupra unui membru de familie, maximul special al pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime; 2) în cazul infracțiunilor prevăzute în art. 193 (lovirea sau alte violențe) și 196 (vătămare corporală din culpă) săvârșite asupra unui membru de familie, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu. Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Din coroborarea art. 14 și 15 din Legea nr. 211/2004, republicată, cu art. 199 C. pen., rezultă că victimele infracțiunilor de violență în familie, respectiv soțul, copiii, alte persoane aflate în întreținere, au dreptul la asistență juridică gratuită numai dacă sunt victime ale infracțiunilor de omor (art. 188), omor calificat (art. 189), vătămare corporală (art. 194). Atât cererea de acordare a asistenței juridice gratuite cât și cea pentru acordarea sumei necesare punerii în executare sunt scutite de taxa de timbru.

Acordarea de compensații financiare se acordă, la cerere: •persoanelor asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la infracțiunile de omor și omor calificat, prevăzute la art. 188 și 189 C. pen., o infracțiune de vătămare corporală (art. 194), o infracțiune intenționată care a avut drept urmare vătămarea corporală a victimei, o infracțiune de viol, act sexual cu un minor și agresiune sexuală (art. 218 – 220 C. pen.), o infracțiune de trafic de persoane și trafic de minori (art. 210 și 211), o infracțiune de terorism, precum și orice altă infracțiune intenționată comisă cu violență; •soțului, copilor și persoanelor aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute mai sus. Condițiile pentru acordarea compensației sunt aceleași ca și în cazul asistenței juridice gratuite, în ceea ce privește obligativitatea sesizării organelor de urmărire penală. În situația în care făptuitorul este cunoscut, compensația financiară se acordă dacă: •victima a formulat cererea de compensație financiară în termen de un an, după caz: 1. de la data rămănerii definitive a hotărârii prin care instanța pe-

Avocat VERONICA MUȘAT - BOCȘE Baroul București 0721.47.32.90 0744.84.81.83 cabinetmusat@gmail.com

nală a pronunțat condamnarea sau achitarea în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b)-d) din Codul de procedură penală și a acordat despăgubiri civile ori încetarea procesului penal în cazurile enumerate în art. 16 alin. (1) lit. f) și h) C. pr.pen.; 2. de la data la care procurorul a dispus clasarea, în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b), c), d), f) și h) C. pr.pen; •victima s-a constituit parte civilă în cadrul procesului penal, cu excepția cazului în care s-a dispus clasarea potrivit dispozițiilor art. 315 alin. (1) lit. a) C. pr.pen; •făptuitorul este insolubil sau dispărut; •victima nu a obținut repararea integrală a prejudiciului suferit de la o societate de asigurare.

Cine trebuie să informeze victimele cu privire la drepturile pe care le au, din perspectiva procedurilor penale, respectiv dreptul la asistență juridică gratuită și dreptul la compensații financiare?

După părerea mea, pentru că legea nu impune o obligație de informare niciunei categorii socio-profesionale, cred că persoanele obligate să informeze sunt cele care intră, cele dintâi, în contact cu victima: •organele de urmărire penală; •instanța de judecată; •avocatul (ales sau numit); •medicii; •serviciile de sprijin și protecție acordate victimelor (despre a căror existență trebuie, de asemenea, să informeze persoana care a intrat prima în contact cu victima).

Transpunerea Directivei 2012/29/a Uniunii Europene în legislația națională a obligat România să creeze acces la justiție victimelor infracțiunilor, servicii specializate pentru acestea, precum și acordarea de compensații financiare acestora. Pentru ca toate aceste lucruri să fie efective, este nevoie de o informare uniformă, adecvată și la timp, a acestor persoane, cu scopul de a ști cui să se adreseze și ce anume drepturi au. În lipsa unei astfel de informări, drepturile prevăzute de lege pot rămâne simple deziderate.

Adresă:

Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România Bld. General Gheorghe Magheru 28-30, et. 1, Sector 1, București Contact: Tel: 021 317.92.25; Fax: 021 313.06.72 cronicatimpului@gmail.com uzprcronicatimpului.wordpress.com facebook.com/uzp.org.ro/

Tipărit la: Gutenberg SA Bd. Theodor Pallady, 287, sector 3, București, 021.345.09.26 gutenbergsa@yahoo.com

Un vernisaj cât un miting

 Pictor profesor COJOCARU VERGIL-COVER

...de la care participanții s-au întors îmbogățiți spiritual, vernisaj organizat de Arhiva de Artă și „Pictorul de negru” Elian Băcilă, ale cărui lucrări plastice expuse rămân, în amintirea publicului vizitator, frumuseți profunde neînțelese imediat, ci după îndelungă gândire, descoperindu-se drept purtătoare de mesaje miraculoase.

Elian Băcilă - „Pictorul de negru” - nu se așează voit în modernitate, dar se află în ea. Discipol al maestrului Pierre Soulages, el simte așa cum transmite spiritul această „cultură” plastică, tot așa asimilând cultura prezentului.

Încă de la primul contact cu arta plastică, brand Elian Băcilă, am constatat că arta lui „neagră” te provoacă firesc să-ți intuiești profunzimea. Ritmul, energia, frenezia picturalității sale se compune din mii de secvențe, din pete negre aparent dezordonate, dar pentru un ochi atent care stăpânește exercițiul privirii, fiecare imagine și trăsătură de „pensulă lată” este o lecție de organizare compozițională. Autocontrolul plastic și libertatea sunt cele două strategii cu care operează

„Pictorul de negru” Elian Băcilă. Pictura Domniei Sale este o creație care stă sub semnul sintezei. Pictura sa expusă în Expoziția din Muzeul de Geologie - „Piramide și monoliți” - este o poveste fără sfârșit capabilă să te subjuge și care dorești să continui pentru a-ți cuprinde tot orizontul privirii. Numai folosind „negrul” pe negru, Elian Băcilă, „Pictorul de negru”, a creat un univers plastic, cromatic, fascinant ce poartă în el secretul șanseii ce ți-o dă puterea de a privi în profunzime. Publicul educat a vizionat o expoziție „unicat” care obligă să ne punem întrebări fundamentale. Publicul numeros, de peste 150 de vizitatori, iubitori de artă, frumos și admiratori ai originalului artist plastic, a apreciat vernisajul la nivel de miting spiritual. Este de apreciat și faptul că „Pictorul de negru” Elian Băcilă este conștient și simte nevoia de suprafețe mari în care să-și etaleze funcțiile imaginației sale în creație și neastâmpărul artistic.

ELIAN

BĂCİLĂ

Pictorul de negru
10 ani de activitate

PIRAMIDE ȘI MONOLIȚI

Expoziție de artă plastică

Muzeul Național de Geologie
București, Șos. Kiseleff, nr.2
16 august - 19 septembrie 2021

Vernisaj:
16 august 2021, ora 17.30

Lumina vine din Intuneric

INSTITUTUL GEOLOGIC AL ROMÂNIEI
Muzeul Național de Geologie
www.geology.ro

La eveniment au fost prezenți fostul Președinte al României dl. Emil Constantinescu (1996-2000), Ambasadorul Pakistanului în România Excelența Sa Zafar Iqbal, actrițele Anca Pandrea și Doina Ghițescu. Au mai participat artiștii plastici Vasile Pop Negreșteanu, Constantin Sinescu, Virgil Suciu, Dragoș Nicolae Lupu.

Acest eveniment a fost organizat de Elian BĂCİLĂ în colaborare cu Arhiva de Artă!

